

Gorenjski Glas

PETEK, 26. AVGUSTA 2022

LETO LXXV, ŠT. 68, CENA 2,20 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Šolsko leto se začenja mirno

Na sredini tradicionalni konferenci ravnateljev slovenskih vzgojno-izobraževalnih zavodov na Brdu pri Kranju so poudarili, da se novo šolsko leto začenja umirjeno, na konvencionalen način – v šolah in brez mask.

MATEJA RANT

Brdo pri Kranju – »Po dveh težkih letih za vse, tudi v šolskem ali pa predvsem v šolskem sistemu, se končno vračamo v šolo v normalnih razmerah. Naj tako tudi ostane,« je v sklopu 8. konference ravnateljic in ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji z naslovom Vrtec in šola danes za jutri poudaril predsednik vlade Robert Golob. Tudi minister za izobraževanje, znanost in šport Igor Papič je dejal, da se novo šolsko leto začenja umirjeno, tako kot smo bili vajeni v

času pred dvema letoma, pri čemer si želi, da bodo šolsko leto na ta način tudi zaključili. S predsednikom vlade sta se strinjala, da bo k temu pripomoglo tudi uresničevanje priporočil Nacionalnega inštituta za javno zdravje – predvsem zračenje in osebna higiena ter da bodo otroci ob bolezenskih simptomih ostali doma.

Prihodnji četrtek se šolsko leto začenja za več kot 194 tisoč učencev, od tega je okoli 21 tisoč prvošolcev. V srednješolskem izobraževanju bo okoli 79 tisoč dijakov, od tega okoli 21 tisoč v prvih letnikih. Minister Papič je

poudaril, da vzpostavljajo varno, spodbudno in vključujoče okolje za otroke, izvajajo prenovo določenih, tudi strateških dokumentov ter zagotavljajo ustrezne pogoje delovanja učiteljev, zaposlenih in otrok. Omenil je, da je bil v javnosti v zadnjem času poudarjen problem kadrov na področju šolstva, in napovedal že prve ukrepe v zvezi s tem: »Na področju pedagoških študijskih programov bo na voljo 250 štipendij, začenja se tudi koncept pripravniških mest s plačilom, kar je bila v preteklosti že praksa.«

▶ 2. stran

Predsednik vlade Robert Golob in minister Igor Papič / Foto: Primož Pičulin

Kranj, galerija sodobne fotografije

V sredo se je s slovesnim odprtjem v Layerjevi hiši v Kranju začel drugi mednarodni festival sodobne fotografije Kranj Foto Fest. Razstave, pogovori s fotografi, delavnica, spremljevalni dogodki.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Kranj bo do 25. septembra odprta galerija sodobne fotografije in osrednji prostor za povezovanje lokalne skupnosti ter domačih in mednarodnih fotografov in vse koncev sveta. Ob fotografskih razstavah, ki bodo na ogled na številnih prizoriščih v starem mestnem jedru Kranja, tako galerijah kot na prostem, se bodo v teh dneh zvrstili tudi mnogi spremljevalni dogodki, pogovori s fotografi in delavnica o sodobnih fotografskih praksah v dokumentarni fotografiji.

Kranj bo do 25. septembra odprta galerija sodobne fotografije. / Foto: Luka Dakskobler

Ogromno interesa za digitalne bone

Gorenjski ponudniki so dobili za izobraževanja, s katerimi je mogoče priti do digitalnega bona '22, precej več prijav, kot imajo prostih mest.

ALJOŠA KAVČIČ

Kranj – Zanimanje ljudi za brezplačna izobraževanja za povečanje digitalnih veščin, ki prinesejo digitalni bon '22, je izjemno veliko. Vsi trije ponudniki teh izobraževanj z Gorenjskega (B & B, d. o. o., Ljudska univerza Škofja Loka in Ljudska univerza Radovljica) že imajo, kot so nam dejali, zasedena vsa prosta mesta.

Gorenjski ponudniki bi lahko zapolnili še precej več mest, kot so jih. Žal pa na razpisu niso dobili dovolj

mest, da bi lahko ugodili vsem zainteresiranim.

Na Ljudski univerzi Radovljica so imeli razpisanih dvesto mest. Na dan, ko so začeli zbirati prijave (to je bilo v torek, 16. avgusta, ob 8. uri), se je prišlo k njim fizično vpisat več kot sto ljudi, v svoj e-poštni predal pa so prejeli več kot 650 sporočil. Samo sporočil z uro 8.00 so imeli kar 184. Kot pravijo, pa jih ljudje še vedno kličejo po telefonu, ker jih zanima, ali imajo še prosta mesta.

▶ 3. stran

AKTUALNO

Upokojenci potrebujejo le pametni telefon?

Kako dogajanje z digitalnimi boni komentirajo v Zvezi društev upokojencev Slovenije? Kakšna digitalna znanja in opremo v resnici potrebujejo starejši?

3

GORENJSKA

Na Vršiču vse 'po starem'

Območje Vršičke ceste, še posebej prelaz, je v poletnem času s prometnimi konicami med najbolj prometno obremenjenimi deli Triglavskega narodnega parka.

5

GG+

Želi si kariere v znanosti

Po vpogledu v izpitno dokumentacijo in ugovoru na izračun točk se je v elitno družbo diamantnih maturantov uvrstila tudi dijakinja Gimnazije Kranj Nina Cankar.

16

ZANIMIVOSTI

Dvojno jezero je onesnaženo

Ekološko stanje Dvojnega jezera v Dolini Triglavskih jezer je zaradi neurejenega odvajanja odpadnih voda iz Koče pri Triglavskih jezerih in vnosa rib že leta porušeno.

24

VREME

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Jutri in v nedeljo bo spremenljivo s krajevnimi plohami in nevihtami.

jutri: spremenljivo oblačno

91770352666025

Deset brezplačnih testov na mesec

Teste za samotestiranje na covid-19 bodo lahko učenci, dijaki in udeleženci izobraževanja odraslih od 29. avgusta dalje prevzeli v lekarnah.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Na ministrstvu za zdravje so na začetku tedna na novinarski konferenci zagotovili, da so pripravljene na aktualno in bodočo epidemiološko situacijo in da so še pred začetkom šolskega leta omogočili ustrezne strokovne in pravne podlage za učinkovito izvajanje strokovnih priporočil in higienskih ukrepov.

Skladno s strokovnimi izhodišči Nacionalnega inštituta za javno zdravje, da se učenci, dijaki in udeleženci izobraževanja odraslih ob pojavu simptomov, značilnih za covid-19, prostovoljno testirajo s testi za samotestiranje, bo ministrstvo zagotovilo deset testov na mesec za prostovoljno samotestiranje, ki se praviloma opravi v domačem okolju. Testi bodo od 29. avgusta dalje na voljo v lekarnah s kartico zdravstvenega zavarovanja ali s potrdilom o vpisu oziroma vključenosti v vzgojno-izobraževalni zavod in osebnim dokumentom, če je oseba tujec in nima kartice zdravstvenega zavarovanja.

V primeru poslabšanja epidemiološke slike bo ministrstvo sproti prilagajalo število testov, kot tudi ostale ukrepe. Minister za zdravje Danijel Bešič Loređan je poudaril, da smo še vedno v fazi 1, ko prevladuje različica virusa, ki pri večini obolenih ne povzroča težjega poteka bolezni. Za boljše sodelovanje, hitrejše usklajevanje in medsebojno obveščanje so v sklopu ministrstva vzpostavili tudi posebno koordinacijsko-operativno skupino, ki jo bo vodil državni sekretar Tadej Ostrc.

Pregledali so vseh deset protikoronskih paketov in se osredotočili na ukrepe, ki se nanašajo na področje zdravstva. Kot je pojasnila vodja Službe za sistemsko zakonodajo na ministrstvu Mateja Radej Bizjak, nabor ukrepov trenutno šteje približno 35 ukrepov, kot so pravica do kratkotrajne odsotnosti, organizacija ambulant za neopredeljene paciente, dodatek za delo s covidnimi bolniki ... Ukrepe bodo javno objavili na spletni strani ministrstva in poslali različnim deležnikom v usklajevanje in dopolnitev.

Prepoved zalivanja v šestih občinah

SIMON ŠUBIČ

Kranj – Komunala Kranj je že v ponedeljek sporočila, da je za vse uporabnike pitne vode v Mestni občini Kranj in občinah Cerklje na Gorenjskem, Šenčur, Naklo, Predvor ter Medvođe prepovedano uporabljati pitno vodo za zalivanje zelenic, polnjenje bazenov, polivanje cestišč in poti, pranje avtomobilov na domu ter polnjenje gasilskih cistern brez vnaprejšnjega soglasja upravljavca vodovoda. Prepoved velja do preklica oziroma do prvih dolgotrajnejših padavin. »Nove zaloge pitne vode v vodnih virih

bi lahko vzpostavili na raven pred sušo le v primeru, če bodo padavine izdatne,« so poudarili.

Kot so dodatno pojasnili, prepoved velja za vsa naselja v občinah Kranj, Šenčur, Cerklje in Naklo, medtem ko v Predvoru za naseleja Kokra, Potoče, Tupaliče, Mače in Bašelj, kjer vodovodni sistem upravlja Komunala Kranj, v občini Medvođe pa v naseljih Moše, Dragočajna, Valburga, Smlednik in Hraše.

Na vprašanje, ali se prepoved zalivanja zelenice nanaša tudi na zelenjavni vrt, so odgovorili, da zalivanje vrta ni prepovedano.

Šolsko leto se začenja mirno

◀ 1. stran

Direktor Zavoda RS za šolstvo Vinko Logaj je glede problematike kadrov na področju šolstva opozoril, da se s pomanjkanjem delovne sile srečujejo po vsej Evropi. »Po mojih informacijah pa bodo šole kljub temu začetek šolskega leta in organizacijo dela zagotovile tako, kot je predvideno; morda s kakšnimi odstopanji, kar pa je že sicer običajno.« V prihodnje po njegovih besedah načrtujejo tudi aktivnosti za promocijo učiteljskega poklica.

Po besedah ministra Papiča prenovo vzgojno-izobraževalnih programov in programskih dokumentov načrtujejo v smeri celostnega pristopa zagotavljanja kakovostnega, vključujočega, pravičnega in trajnostno naravnega sistema področja vzgoje in izobraževanja. »Uredili bomo plačni položaj zaposlenih: ravnateljev, administrativno-računovodskih in drugih tehničnih delavcev.« Že s prvim septembrom bo na podlagi novele zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja omogočeno napredovanje v naziv mentor in svetovalec tudi na delovnem mestu vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja.

Porast izobraževanja doma

Minister je opozoril še na porast izobraževanja doma, ki ni le posledica epidemije, temveč se je ta trend kazal že prej. »Naša naloga je, da v teh primerih zagotovimo enako kakovost izobraževanja, kot jo dosegamo v

Na Brdu pri Kranju je v sredo potekala 8. konferenca ravnateljic in ravnateljev vzgojno-izobraževalnih zavodov v Republiki Sloveniji. / Foto: Primož Pičulin

urejenem šolskem prostoru.« Zato bodo oblikovali zakonske spremembe, ki bodo šle v smeri zahtevanja enakovrednega izobraževalnega standarda za vse učence.

oblikovanje programa za integrirano preprečevanje in obvladovanje upada gibalne učinkovitosti, povezanega z življenjskim slogom in epidemijo covid-19, pri čemer

poudaril, da to ne pomeni, da v srednjih šolah primanjkuje prostih mest, ampak gre za »zanimiv trend, da večina dijakov želi hoditi v srednjo šolo, v gimnazijo v večjih središčih«.

Predsednika vlade Roberta Goloba veseli, da je po dveh letih ukvarjanja z epidemijo covid-19 v šolskem prostoru znova lahko stopil v ospredje tudi razvojni vidik izobraževanja, ki se osredotoča na trajnostni razvoj. Ravnateljem se je ob tem zahvalil za opravljeno delo v zadnjih dveh izredno težkih letih. »Kapo dol za to, kar ste prestali in kar ste dali našim otrokom. Naredili ste vse, kar ste lahko.«

Poudaril je še psihosocialne posledice dveletnega zapiranja šol. »Te je najlažje odpraviti s fizično aktivnostjo, zato znova uvajamo projekt zdravega življenjskega sloga.« Eden osrednjih ciljev omenjenega projekta, ki ga načrtujejo v novi evropski finančni perspektivi, je

je posebej poudarjena vadba oziroma telesna dejavnost otrok in mladostnikov. Poudarjeno je bilo še vprašanje problematike vpisa v srednje šole v večjih mestih. Po besedah ministra bodo do začetka naslednjega leta zato pripravili korekcije pri vpisu, ob tem pa je minister

Pozabili na razvojni vidik

Predsednika vlade Roberta Goloba veseli, da je po dveh letih ukvarjanja z epidemijo covid-19 v šolskem prostoru znova lahko stopil v ospredje tudi razvojni vidik izobraževanja, ki se osredotoča na trajnostni razvoj. Ravnateljem se je ob tem zahvalil za opravljeno delo v zadnjih dveh izredno težkih letih. »Kapo dol za to, kar ste prestali in kar ste dali našim otrokom. Naredili ste vse, kar ste lahko.« Načrt vlade za to zimo pa je, je dodal, da ostanemo odprta družba, »čeprav covid-19 živi z nami in mi z njim«.

Vlada se spoprijema z energetske draginjo

Vlada zaradi visokih cen elektrike in plina s paketom ukrepov gospodarstvu namenja štirideset milijonov evrov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Vlada je minuli teden potrdila predlog zakona o pomoči gospodarstvu zaradi visokih povišanj cen elektrike in zemeljskega plina, s katerim gospodarstvu namenja štirideset milijonov evrov. Država bo pomagala s sofinanciranjem tridesetih odstotkov stroškov električne energije in zemeljskega plina v letošnjem letu nad dvakratnikom dviga cen teh energentov v

lanskem letu. Izračun je narejen po metodologiji Evropske komisije.

Predlog zakona predvideva tri vrste pomoči. Prva je enostavna pomoč in lahko znaša do pol milijona evrov in do trideset odstotkov upravičenih stroškov. Druga je posebna pomoč in je omejena na dva milijona evrov in do trideset odstotkov upravičenih stroškov, pri čemer mora biti izračun upravičenih stroškov od 1. septembra letos omejen na

največ sedemdeset odstotkov porabe v enakem obdobju lani. Tretja pomoč pa je namenjena energetske intenzivnim podjetjem, kjer bo znesek prav tako omejen na dva milijona evrov, vendar pa bodo podjetja ob dokazovanju izgube iz poslovanja lahko zaprosila za povračila do sedemdeset odstotkov upravičenih stroškov.

Ukrep bo izvajala Javna agencija SPIRIT Slovenija, vloge pa bo treba oddati do 15. novembra.

Kot je poudaril gospodarski minister Matjaž Han, gre za prvi korak pomoči podjetjem, ki so ga pripravili skupaj z gospodarstvom.

Kot so se odzvali na Gospodarski zbornici Slovenije, se ukrep osredotoča na porast cen energentov v letošnjem letu, ne ukvarja pa se z velikimi neznankami glede gotovosti dobave plina in tudi ne z verjetno zaostritvijo energetske draginje za poslovne uporabnike v prihodnjem letu.

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije pa menijo, da bi se morali kriteriji za dodelitev pomoči popraviti, da bi bilo do subvencij upravičenih več podjetij, obseg pomoči pa bi moral biti večji. Tudi v OZS od vlade pričakujejo, da predstavi, na kakšen način se bo na energetske krizo odzvala v prihodnjem letu.

Ali upokojeenci potrebujejo le pametni telefon

Kako dogajanje z digitalnimi boni komentirajo v Zvezi društev upokojeencev Slovenije? Kakšna digitalna znanja in opremo v resnici potrebujejo starejši in na kakšen način bi država morala pomagati pri njihovem digitalnem izobraževanju? Pogovarjali smo se s podpredsednico zveze Jožico Puhar, ki je zadolžena tudi za področje digitalizacije.

URŠKA PETERNEL

Kako v zvezi upokojeencev komentirate dogajanje v zvezi z digitalnimi boni za upokojeence? Tudi mnoge vaše članke je način zbiranja prijav zelo razburil ...

To je eden od premalo domišljenih, predvsem pa javnosti preslabo predstavljenih projektov v času zaključevanja vladnega mandata v prejšnjem sestavu. V zvezi smo spremljali nastajanje Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti in nanj dali tudi svoje pripombe. Tu pa se formalna vloga zveze zaključuje, saj nismo sodelovali pri razpisu za izobraževalne organizacije, njihovi izbiri, načinu obveščanja ... Skozi vprašanja naših članov in članic pa smo ugotovili, da obstajajo številne nejasnosti in napačna razumevanja. K zmedni in nerazumevanju celotnega projekta so pripomogli tudi površni informativni prispevki v medijih in komercialno reklamiranje možne vnovčitve digitalnih bonov s strani ponudnikov digitalne opreme. V zvezi smo pripravili pojasnila za naše funkcionarje na terenu, da bi ti lahko pravilno odgovarjali na vprašanja članov in tudi povedali, da to ni naš projekt. Radi bi preprečili mešanje zadev, saj ima ne nazadnje tudi naša zveza v letošnjem programu izobraževanje za uporabo digitalnih sredstev.

Kakšna digitalna znanja pa v resnici potrebujejo upokojeenci? Je to poznavanje aplikacij za uporabo

Kranjčanka Jožica Puhar je bila političarka in diplomatka, tudi ministrica za delo, zdaj je podpredsednica Zveze društev upokojeencev Slovenije. / Foto: Tina Dokl

pametnega telefona, brskanje po internetu?

Potrebujejo praktična znanja za uporabo pametnega telefona, pošiljanje in sprejemanje e-pošte, zna-

si kaj kupijo po internetu ... Na kratko: potrebujejo znanje za e-storitve: e-upravo, e-zdravje, e-bančništvo ... To je posebej pomembno v odročnejših naseljih, kjer v

Vlada je želela omogočiti pridobitev osnovnega »razgleda« po digitalnem svetu tistim starejšim (po njihovi oceni je takih vsaj pet tisoč), ki o tem še nič ne vedo. V resničnosti pa se vabljenosti 150 evrov niso mogli upreti tudi mnogi, ki taka osnovna znanja o elektronskem komuniciranju že imajo. Toliko o solidarnosti v naših vrstah, kadar gre za ponujene evre ...

nje za iskanje informacij po internetu, da se lahko prijavijo za pridobitev raznih dokumentov na uradih in zavodih, ki poslujejo na elektronski način, da

zadnjih letih nimajo več niti banke, pošte in drugih storitev. Za tiste, ki se z napravami še niso srečevali, je pomembna tudi uporaba tipkovnice, osnovni ukazi in

orientacija v računalniku in na telefonu.

In kakšno elektronsko opremo potrebujejo?

Mnogi že uporabljajo pametne telefone, tablice, standardne in prenosne računalnike. Za bolj ambiciozne, ki se vključujejo na razne povezave, sodelujejo na organiziranih dogodkih ali spremljajo informativne programe, so koristne tudi slušalke in mikrofoni. Ob tem pa je nujno še nekaj: pokrite celotnega območja Slovenije z internetnim signalom, saj imamo še vedno okoli dvajset odstotkov 'belih lis'.

Kako bi po vašem mnenju država morala pomagati upokojeencem na področju digitalnega izobraževanja?

Predvsem je treba vključiti starejše oziroma njihove predstavnike v javno obravnavo novele zakona, ki se po napovedih ministrice že pripravlja. Primerno bi bilo tudi subvencioniranje usposabljanja in nakupa opreme. Posebej pomembno je to lahko za tiste, ki živijo sami in nimajo pomoči otrok ali vnukov, in za tiste, ki imajo nizke pokojnine. Mogoče bi tako res dosegli pravično digitalno vključenost starejših.

Kako digitalno pismeni so sicer slovenski upokojeenci?

Po nekaterih podatkih v Sloveniji samo 51 odstotkov ljudi v starosti od 65 do 74 let redno uporablja internet. Pametne telefone ima 58 odstotkov starejših v tej starostni skupini. Podatkov za starejše od 74 let pa sploh ni. Statistika tu odpove ...

Ogromno zanimanja za digitalne bone

1. stran

Veliko povpraševanje po brezplačnih izobraževanjih za povečanje digitalnih veščin beležijo tudi pri B & B, d. o. o., kjer bi lahko zapolnili precej več mest od razpisanih. Tudi na Ljudski univerzi Škofja Loka imajo zelo veliko povpraševanja. Izobraževalne programe so takoj zapolnili. Tisti, ki se jim je uspelo še pravi čas prijavit

na omenjena izobraževanja, morajo biti na njih prisotni vsaj devet ur, da so upravičeni do digitalnega bona '22. Upravičenci lahko svoj bon (njegova vrednost znaša 150 evrov) uporabijo za nakup računalniške opreme. Nakup lahko opravijo do 30. novembra 2022.

Izobraževanja za povečanje digitalnih veščin, ki prinesejo digitalni bon '22, so namenjena osebam, ki so

Služba Vlade RS za digitalno preobrazbo je sicer sredi tedna od Slovenskega regionalno razvojnega sklada zahtevala takojšnjo začasno ustavitev vseh aktivnosti v zvezi z izvedbo izobraževanj. Tako do včeraj še ni bilo znano, ali bodo izobraževanja sploh izvedli ali ne.

bile 12. marca 2022 stare 55 ali več in so imela stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Do digitalnega bona '22 so sicer lahko prišli tudi šolarji

in študentje. Tem ni bilo treba iti na izobraževanja za povečanje digitalnih veščin, da so ga dobili. Marsikdo izmed njih je svojega unovčil že pred tedni.

k

KOMENTAR
ANA ŠUBIC

Ah, to vreme ...

Vreme je tista prikladna tema, ki jo bržkone vsak vsaj kdaj pa kdaj privleče na plan, ko na cesti sreča znanca in ga je treba nekako nagovoriti. Ali pa ko nam med klepetom zmanjka drugih tem. Marsikdaj je torej vreme nekakšna za lase privlečena tema, s katero premostimo trenutno zadrego, je pa tudi dejstvo, da z vremenom povezanih iztočnic za pogovor nikoli ne zmanjka – pravzaprav jih je čedalje več.

Vreme je pač tema, ki zadeva naša življenja in mimo katerega ne moremo. Že jutraj, ko izbiramo oblačila za tisti dan, običajno preverimo, kaj nas čaka, ali nemara potrebujemo celo dežnik. Načrte za konec tedna prilagajamo vremenski napovedi. V času peklenske vročine z zanimanjem spremljamo, ali bodo padli temperaturni rekordi. Vročinski valovi so vse pogostejši in daljši. Letos so se zelo ogrela tudi nekatera jezera; v Bohinjskem so denimo namerili kar 26,6 stopinje Celzija.

Letošnjega poletja si ne bomo zapomnili le kot vročega, temveč tudi kot izjemno sušnega. Marsikje je zato stopil v veljavo ukrep obveznega varčevanja s pitno vodo. Sušo še posebej občutijo kmetovalci, ki so tudi sicer zelo odvisni od vremena. Vse pogosteje se srečujejo z vremenskimi ujami, ki jim oklestijo pridelke. Spomladi trepetajo pred pozebami, ta čas ob pomanjkanju padavin tudi

pred nevihtami s točo in vetrom, za nameček je suša pospešila še razvoj lubadarja v gozdovih. Na udaru ekstremnega vremena pa smo pravzaprav vsi, česar se še dodatno zavemo ob hudih urah, kakršno so na primer pred tednom dni izkusili v Kranju in nekaj okoliških občinah, kjer je pustošil veter in odkril številne strehe.

Vreme je aktualno tudi pri vrtničkarjih: vse od takrat, ko se poslovimo od mrzle zime in čakamo, da bomo v zemljo potaknili prve sadike ali semena, nato pa upamo na ugodne razmere, da bo pridelek obilen in lep. In če skočimo še v hladnejše mesece: takrat ljubitelji zimskih radosti, siti zelenih zim, stiskamo pesti in upamo, da bo sneg končno pobelil tudi nižine, da bo dovolj mrzlo, da se bo obdržal vsaj nekaj časa, da bo morda celo zamrznil bližnji ribnik. Decembra pa nika kor ne gre brez večnih ugibanj, ali se bomo prebudili v pravljичno belo božično jutro ...

Vreme bo nedvomno še naprej pomembna tema pogovorov – tako tistih bežnih z znanec na ulici kot tudi takšnih na višjih instancah. Ekstremnih vremenskih pojavov je pač vse več, njihove posledice pa bomo po napovedih znanstvenikov občutili čedalje bolj, če ne pride do odločnih in ambicioznih ukrepov na mednarodni ravni. Upajmo torej, da bodo naslednji rodovi sploh še imeli možnost trivialnega kramljanja o vremenu.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Urša Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

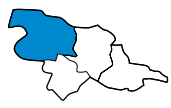
FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,00 EUR, petek 2,20 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Župani v bitko za novi mandat

Novembra bodo lokalne volitve in vprašali smo župane gorenjskih občin, ali bodo ponovno kandidirali. Objavljamo drugi del članka.

A. B., V. S., M. B., A. SE.,
S. K., S. Š., M. R.

Občina Jezersko

Andrej Karničar, župan Občine Jezersko, zaključuje prvi mandat in bo ponovno kandidiral. In kaj je tisto, kar ga motivira za tovrstno odločitev? Karničar odgovarja: »Predanost naši dolini, rezultati našega skupnega dela v prvem man-

Andrej Karničar, župan Občine Jezersko

/ Foto: Gorazd Kavčič

datu, odlična klima v občinski upravi in občinskem svetu, zadovoljstvo in spodbude občanov, dobri odnosi in sodelovanje z drugimi občinami in institucijami, izzivi in projekti prihodnjega mandata, med katerimi izstopata predvsem rekonstrukcija osnovne šole in vrtca.«

Občina Škofja Loka

Da bo znova kandidiral, je potrdil tudi sedanji škofjejski župan Tine Radinja. »Imam še veliko motivacije za delo v naši lepi Loki, predvsem zato, ker smo dokazali, kako dobro se da sodelovati in koliko se lahko sodelovanjem premakne – tudi mnogo stvari, ki so desetletja ča-

Tine Radinja, župan Občine Škofja Loka

/ Foto: Gorazd Kavčič

kale na realizacijo. Ohraniti moramo fokus na kvaliteto življenja vseh generacij in biti pripravljeni na izzive, ki prihajajo. Imamo super ekipo in v veselje mi je delati z njimi,« je pojasnil Radinja.

Občina Medvode

Župan Občine Medvode Nejc Smole bo ponovno kandidiral, kar je javno naznanil

v začetku julija ob praznovanju občinskega praznika. »V zadnjem času je bilo kar veliko vprašanj na to temo, tako da sem se na slovesnosti ob občinskem prazniku odločil sporočiti odločitev za vnovično kandidacijo. Prehtalo je, da imamo v pripravi veliko projektov, ki bi jih rad še zaključil, in želja, da skupaj z novo sestavo občinskega sveta ustvarimo še

Nejc Smole, župan Občine Medvode

/ Foto: Tina Dokl

kakšno lepo zgodbo,« je pojasnil. V občini se med drugim obetajo novi veliki projekti na področju komunalne infrastrukture, v načrtu je gradnja nove Osnovne šole Preska in prizidka k Zdravstvenemu domu Medvode. Smole se bo potegoval za svoj tretji mandat.

Občina Cerklje

Franc Čebulj, župan z najdaljšim stažem v Sloveniji, ki Občino Cerklje vodi vse od njene ustanovitve leta 1994, se bo potegoval še za osmi županski mandat. Kot je dejal, ga je k vnovični kandidaturi napeljala slaba politična situacija v svetu, ki močno vpliva na življenje ljudi tudi pri nas. Meni, da v kriznih časih na

Franc Čebulj, župan Občine Cerklje

/ Foto: Tina Dokl

vodstvenih položajih potrebujemo izkušene ljudi, hkrati pa bi rad nadaljeval projekte, začete v iztekajočem se mandatu. Za nekatere so že pridobili tudi gradbeno dovoljenje. Kot enega najpomembnejših omenja gradnjo kanalizacijskega sistema iz Krvavca skozi vasi v dolini, za katerega si v Cerkljah že dlje časa prizadevajo.

Franc Jerič, župan Občine Mengeš

/ Foto: Aleš Senožetnik

Občina Mengeš

Občino Mengeš od leta 2006 vodi Franc Jerič. Kandidature za svoj peti županski mandat pa še ni najavil. Kot je dejal, bo odločitev sprejel v prihodnjih tednih in jo tudi pravočasno sporočil občanom oziroma javnosti.

Občina Komenda

Komendski župan Stanislav Poglajen je že v začetku lanskega leta, ko je zaradi izgubljene tožbe občine sprva celo napovedal svoj odstop, pa se nato vendarle odločil, da bo Komendo vo-

Stanislav Poglajen, župan Občine Komenda

/ Foto: Gorazd Kavčič

dil do konca mandata, napovedal, da se za nov mandat ne bo potegoval. Odločitev je nato v javnosti še večkrat potrdil. Zaključuje svoj drugi mandat.

Občina Vodice

Vodiški župan Aco Franc Šuštar, ki občino vodi od leta 2010, se bo potegoval za nov županski mandat. Kot je povedal, se je za kandidacijo odločil, ker želi

Aco Franc Šuštar, župan Občine Vodice

/ Foto: Tina Dokl

nadaljevati oz. dokončati začete projekte, med katerimi posebej omenja nadaljevanje gradnje komunalne infrastrukture, gradnjo središča Vodice, športne dvorane in vlaganja v vzgojo in izobraževanje. »To so ključni elementi razvoja občine ne le za naslednji mandat, temveč naslednje desetletje,« pravi.

Občina Kranjska Gora

Župan Janez Hrovat zaključuje svoj drugi mandat vodenja Občine Kranjska Gora. Njegova kandidatura za tretji mandat je verjetna, dokončno odločitev bo še sporočil. Med večjimi projekti, nekaterimi že začeti, je za naslednja štiri leta posebej poudaril ureditev prometno preobremenjenih alpskih dolin in prelazov, regulacijo prometa, dokončanje pločnika v Gozdu - Martuljku, spodbude kmetijstvu in drugim zanimivim dejavnostim v občini ter večje povezanosti teh s turizmom, stanovanja za mlade ... Kot enega večjih iz-

Janez Hrovat, župan Občine Kranjska Gora

/ Foto: Tina Dokl

zivov pa je omenil tudi kopališče in atletsko stezo na Prodih v Mojstrani.

Občina Tržič

Dolgoletni župan Občine Tržič Borut Sajovic je bil na letošnjih državnoborskih volitvah izvoljen za poslanca, s tem mu je zaradi nezdržljivosti funkcij prenehal županski mandat. Začasno funkcijo župana opravlja podžupan Dušan Bodlaj, in kot je povedal Bodlaj, bodo pod okriljem liste Ekipe Boruta Sajovica predlagali svojega kandidata za župana, tudi Bodlajeva kandidatura za župana na jesenskih volitvah je »v igri« in se o tem še dogovarjajo. Želijo nadaljevati večje že začete projekte, pri tem računajo na pomoč tržiškega poslanca.

Občina Preddvor

Preddvorski župan Rok Roblek zaključuje prvi mandat. Odločil se je, da bo kandidiral ponovno. Zakaj?

Rok Roblek, župan Občine Preddvor

/ Foto: Tina Dokl

»Investicijski cikli običajno trajajo od tri do štiri leta. Višja so sredstva, statistično gledano, daljši so cikli, kar pomeni, da če smo začeli izvedbo nekih projektov, za katere smo pridobili vloge za sofinanciranje, bo njihova izvedba potekala do leta 2026. In če nekaj načrtuješ in za to pridobiš sredstva, potem je odgovorno, da to tudi izpelješ do konca.«

Občina Železniki

Anton Luznar bo znova kandidiral za župana Občine Železniki, ki jo vodi že od

Anton Luznar, župan Občine Železniki

/ Foto: Tina Dokl

nadomestnih volitev v letu 2012. Kandidiral bo s podporo SLS, sicer pa ga, kot je dejal, h kandidaturi nago-varjajo tudi številni občani, ki vidijo, da s sodelavci delajo dobro. »Med večjimi projekti, ki že potekajo in jih želimo v naslednjem mandatu dokončati, so zagotovitev poplavne varnosti Železnikom in nižje ležečim krajem skupaj z izgradnjo obvoznice mimo Železnikov, prenova ceste do Soriške planine in ureditev ceste skozi Sorico, rekonstrukcija ceste od Praprotna do Škofje Loke skupaj z izgradnjo kolesarske steze, priprava projektov za rekonstrukcije ceste Rudno-Dražgoše-Kropa, povečanje obrtne cone pri industrijski coni Alples in nadaljevanje izgradnje kolesarskih povezav,« je povedal Luznar.

Mestna občina Kranj

Kranjski župan Matjaž Rakovec, ki je ponovno kandidacijo za župana

Matjaž Rakovec, župan Mestne občine Kranj

/ Foto: Tina Dokl

napovedal že lansko jesen, je pojasnil, da je že ob prvi kandidaturi pred štirimi leti napovedal, da je njegov program zastavljen za osem let oziroma dva mandata, kolikor je minimalno potrebno za uresničitev večjih projektov. Dobršen del programa je z zaposlenimi v mestni upravi že izpeljal, prav tako pa so skupaj izpeljali tudi številne nove projekte, ki jih ni bilo v programu, so pa občutno izboljšali kakovost bivanja občanov, je še poudaril.

Občina Žiri

Dosedanji župan Občine Žiri Janez Žakelj je bil aprila na državnoborskih volitvah izvoljen za poslanca, zato je takrat funkcijo župana v občini prevzel podžupan Jože Stanonik. Stanonik je že napovedal, da na lokalnih volitvah ne bo kandidiral za župana.

Občina Bohinj

Jože Sodja v občini Bohinj zaključuje svoj prvi štiriletni mandat, potem ko jo je po odhodu nekdanjega župana Franca Kramarja na mesto državnoborskega poslanca kot podžupan v funkciji župana občino vodil tudi ob koncu prejšnjega mandata. Kot pravi, se je za ponovno kandidacijo odločil, ker en mandat ni dovolj, da bi lahko zaključil vse pred štiri-

Jože Sodja, župan Občine Bohinj

/ Foto: Tina Dokl

mi leti zastavljene projekte. »Veliko zahtevnih projektov je pripravljenih, mnogo jih je že v teku, in to je glavni razlog, da sem se odločil za ponovno kandidacijo. Res želim, da do konca izpeljemo tisto, kar sem obljubil, in tudi vse tisto, za kar se je med mandatom pokazalo, da je še treba storiti,« pravi Sodja.

Na Vršiču vse »po starem«

Območje Vršičke ceste, še posebno prelaz, je v poletnem času z izpostavljenimi prometnimi konicami med najbolj prometno obremenjenimi deli Triglavskega narodnega parka (TNP).

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranjska Gora – Na prelazu in pod prelazom Vršič so pred kratkim zaradi prometnega kaosa in nepravilnega parkiranja na obeh straneh ceste morali posredovati policisti. »Prelaz Vršič je eden izmed najbolj obiskanih turističnih točk v destinaciji Kranjska Gora, žal se kljub večletnim opozorilom o potrebni sistemski ureditvi prometnega režima, zagotavljanja pretočnosti prometa in ureditve parkirišč ni zgodilo nič, razen postavitve poslanskega vprašanja na prečo temo. Tako se prometni kaos predvsem v času poletne sezone kaže v zastojih prometa, nepregledni množici vozil, slabi volji voznikov in nezmožnosti dostopa interventnih vozil. Brez takojšnje ureditve parkirišč, postavitve javnih stranišč, zagotavljanja redarske službe, ki bi zagotavlja pretočnost prometa, si na kratek rok in brez večjih investicij ni možno predstavljati nujno potrebne vsajčasne rešitve pereče problematike,« je opozoril direktor Turizma Kranjska Gora Blaž Veber.

Ni niti javnih sanitarij

S prometom je neposredno povezana nosilna zmogljivost ranljivega okolja, opozarjajo v javnem zavodu

Takšno stanje je poleti stalnica. Le kdaj bo prišlo do rešitev v zadovoljstvo prebivalcev na obeh straneh prelaza, obiskovalcev, naravovarstvenikov ...? / Foto: arhiv Gorenjskega glasa

Na Direkciji RS za infrastrukturo so povedali, da je v izdelavi projektna dokumentacija PZI za rekonstrukcijo ceste od nekdanje Erike v Kranjski Gori do Vršiča in krajšega odseka proti Trenti tudi z ureditvijo parkirišč in avtobusnega postajališča. Predor pod Vršičem je v državni proračun uvrščen kot investicijski projekt, v teku je ponovno javno naročilo za izdelavo pobude in strokovnih podlag za pripravo prostorskega načrta za rekonstrukcijo ceste Kranjska Gora–Vršič–Trenta–Bovec za zagotovitev letoletne prevoznosti.

TNP. »S prometom naraščajo obremenitve okolja s hrupom in izpusti škodljivih plinov, večji obisk pa generira tudi več odpadkov

in odpadnih vod (na prelazu ni sanitarij), povzročajo erozijske procese in negativno vpliva na živalski in rastlinski svet.« TNP kot

upravlja zavarovana območja med ključnimi nalogami zato poudarja ustrezno varnost in prevoznost cestnega omrežja tudi v zimskih razmerah, umeščanje avtobusnih postajališč, ureditev parkirišč, umirjanje prometa z javnimi prevozi v povezavi z ustrezno velikimi parkirišči v Kranjski Gori in Bovcu, omejitev hitrosti na posameznih problematičnih odsekih ceste, zmanjšanje emisij izpušnih plinov in obremenitve s hrupom tudi s sistemom meritev, okrepljen nadzor prometa, vzpostavitev informacijskega sistema ...

Vloga Vršičke ceste

Načrtovanje in izvedba infrastrukturnih ureditev je v pristojnosti upravljavca državnih cest, to je Direkcije RS za infrastrukturo. Na TNP so sicer omenili drugačno vlogo Vršičke ceste, kot jo ima npr. cesta na Mangartsko sedlo, kjer so uvedli zapornico in cestnino. »Cesta čez prelaz Vršič pomeni pomembno povezavo med Primorsko in Gorenjsko predvsem za prebivalce, ne le za obiskovalce, zato si tudi z vidika ohranjanja poselitve v Trenti in Zgornjem Posočju prizadevamo za čim boljše dostopnost in prevoznost ceste.«

Romarji polnijo Brezje

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – »Z letošnjim obiskom smo zelo zadovoljni. Romarji se po dveh letih vračajo na Brezje, kjer najdemo mir in upanje za uspešno premagovanje življenjskih težav. Kapela Marije pomagaj ni nikoli prazna.

tudi širite Muzeja jaslic. Andreja Firšt Eržen je povedala, da jih preseneča velik obisk romarjev iz Južne Koreje, Brazilije in Argentine, poleg držav, katerih romarji že leta prihajajo na Brezje. V pogovorih pripovedujejo, da je postalo življenje zaradi epidemije bolj zapleteno

Andreja Firšt Eržen / Foto: Tina Dokl

Da bi bili bazilika in kapela dostopni za čim več romarjev, sta odprti od šeste ure zjutraj do desete ure zvečer. Ocenjujemo, da se pri rednih nedeljskih dopoldanskih mašah zbere tudi po tisoč ljudi,« sta pred kratkim povedala rektor brezjanskega Marijinega svetišča pater dr. Robert Bahčič in direktorica Romarskega urada dr. Andreja Firšt Eržen. Rektor Bahčič je povedal, da nadaljujejo obnovo bazilike, še posebej ostrejša in kritična, ki je bila zadnjič obnovljena pred 52 leti. Načrtujejo

in da se bojijo, da bodo zaradi epidemije znova uvedene omejitve. Brezje so že nekaj let dejaven in zelo upoštevani član združenja evropskih Marijinih svetišč. Koncem septembra bo v znanem švicarskem romarskem središču Einsiedeln sestanek združenja, na katerem bodo sodelovali tudi predstavniki Brezij. Tako imenovani romarski turizem namreč pridobiva na pomenu in na množičnosti, kar se kaže tudi pri nas. Veliko romarjev obišče tudi sosednje gorenjske turistične kraje.

Popolna zapora odsekov ceste Labore–Jeprca

Medvode – Z Direkcije RS za infrastrukturo so sporočili, da bo na dveh odsekih na regionalni cesti Kranj (Labore)–Jeprca od 3. septembra od 8. ure do 17. septembra vzpostavljena popolna zapora. Razlog je izvedba zaključnega sloja asfalta. V času popolne zapore bo promet potekal po obvozih Kranj–Škofja Loka–Jeprca–Ljubljana in Kranj–avtocesta–Ljubljana.

Imate smisel za delo z ljudmi in občutek za potrebe starejših ljudi?

Če je vaš odgovor pritrdilen, vas vabimo, da se pridružite kolektivu Doma sv. Martina v Srednji vasi v Bohinju.

Razpisana prosta delovna mesta:

**DIPLOMIRANA MEDICINSKA SESTRA
SREDNJA MEDICINSKA SESTRA
TEHNIK ZDRAVSTVENE NEGE – PRIPRAVNIK**

Pogoji:

ustrezna izobrazba zdravstvene smeri, veselje za delo s starejšimi, komunikativnost, natančnost in zanesljivost, tolerantnost, prijaznost, čustvena stabilnost, redoljubnost, sposobnost za timsko delo, samostojnost pri delu, samoiniciativnost, sposobnost sprejemanja obremenitev in prilagodljivost.

Več informacij o prostih delovnih mestih dobite na naši spletni strani <http://zavodsvetegamartina.si/> ali na tel. št.: 04 577 84 10.

OGLASNO SPOROČILO / OBČINA PREDDVOR, DVORSKI TRG 10, PREDDVOR

Turizem ribjih doživetij ob preddvorskem jezeru Črnava

V okviru operacije Turizem ribjih doživetij so v Preddvoru uredili zahodno obalo jezera Črnava. Investicija je vredna slabih tristo tisoč evrov in je prevladujoča naložba v okviru omenjene operacije, katere glavni cilj je razvoj turistične ponudbe aktivnih ribjih doživetij ter povezovanje teh z drugimi aktivnostmi doživljanja narave in podeželja. V letošnjem poletju je tako ob preddvorskem jezeru Črnava zaživel Park Bor, ki je dobil ime po nekdanjem gozdličku črnega bora, ki je rasel na tem mestu. V zelenje objeto otroško igrišče, urejena obala, ki ob lepem vremenu v

svojo bližino privablja tudi številne kopalce, ter čudovit pogled na veličastno gorsko kuliso, kjer kraljuje Storžič, že od prvega dne v Park privabljajo obiskovalce. Ti si v gostinskem objektu parka lahko privoščijo kaj sladkega, popijejo kavo ali osvežilno pijačo. Ernesta Koprivc, direktorica Zavoda za turizem Preddvor: »Park Bor ob jezeru

Črnava že privablja številne obiskovalce. S tem destinacija Preddvor postaja vse bolj prepoznavna, kar pozitivno vpliva tudi na drugo turistično ponudbo. Še vedno pa ostajamo zvesti svojemu sloganu Mirna narava, aktivna doživetja. Sledimo viziji zelene in butične turistične oaze, v kateri ni prostora za množični turizem.«

Park Bor predstavlja del operacije Turizem ribjih doživetij, katere cilj je razvoj sonaravnega turizma z močnejšim vključevanjem in povezovanjem ribogojstva, ribje kulinarike ter sonaravnega ribištva in spoznavanje oziroma doživljanje ribje narave na jezeru Črnava s širšim zaledjem ter s tem ustvarjanjem celovitega območja zelenega ribjega turizma. Operacijo sofinancirata EU iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo ter Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020. V dvoletnem projektu, ki se je začel novembra 2020, poleg Občine Preddvor in Zavoda za turizem Preddvor sodelujejo še BSC – poslovno podporni center, d. o. o., Kranj, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Kmetijsko gozdarski zavod Kranj ter Biro Bizjak, Franc Bizjak, s. p.

Praznik Občine Bohinj

Z županom Bohinja Jožetom Sodjo smo se pogovarjali o najpomembnejših projektih in izzivih letošnjega leta, o uspehih in tudi o načrtih za prihodnje obdobje.

Občinski praznik je tudi že čas za prve poglede na iztekajočo se turistično sezono. Kako ocenjujete letošnje poletje?

Letos se v Bohinju srečujemo z zelo velikim, celo izjemnim povečanjem obiska, tako gostov v nastanitvah kot dnevnih obiskovalcev. Čeprav smo s strokovnimi službami občine in drugimi pristojnimi pred začetkom sezone pripravljali številne ukrepe za obvladovanje tega navala, nas je ta izjemno velik obisk presenetil. Zavedam se, da moram kot župan poskrbeti za to, da so pogoji bivanja v Bohinju dobri ne le za turiste, ampak še bolj tudi za občane, ki živimo tukaj. Tako tisti, ki oddajajo nastanitve, kot tisti, ki jih ne.

Menim, da je predvsem to izjemno veliko število dnevnih gostov zelo veliko breme za tu živeče ljudi. Predvsem s prometnega vidika, kar ima za posledico velik pritisk na izgradnjo infrastrukturnih objektov, to je parkirišč, kolesarskih poti in objektov ob kolesarski stezi.

Vsega naenkrat ni mogoče narediti, tudi ni vse odvisno

od nas. Pri navalu obiskovalcev, kakršnemu smo bili priča to poletje, bo morala kaj prispevati še država. Tudi v smislu sprejemanja določenih ukrepov in s tem, da nam vendarle dovoli izvajanje določenih ukrepov, ki jih zdaj na prometnem področju ne moremo.

Posebno težko pričakovana sta dva državna projekta, gradnja kolesarske povezave med Bohinjem in Bledom ter gradnja Blejske obvoznice. Kako kaže projektoma?

Seveda je blejska obvoznica zelo pomembna za Bohinj, ne toliko s turističnega vidika kot z vidika občanov, ki dnevno stojimo v kolonah že, če želimo samo v trgovino. Zadnja informacija, ki jo imam v zvezi s tem, je, da se čaka še na en, zadnji podpis lastnika zemljišča za začetek prve faze izgradnje blejske obvoznice. Pri tem ne morem, da ne bi izrazil začudenja, da država območja s pomenom, kakršnega imata Bled pa tudi Bohinj na turističnem in protokolarnem področju, obravnava

tako mačehovsko. O obvoznici se pogovarjamo že več kot trideset let. Že zdavnaj bi morala biti zgrajena, sploh če pomislimo, koliko denarja država iz obeh krajev dobi.

V zvezi s kolesarsko povezavo Bohinj-Bled imam boljše informacije. Pogodba z izvajalcem je že podpisana, in to za celotno traso, sestavljeno iz dveh delov. Kot vem, že poteka uvedba v delo, kar pomeni, da bi se gradnja morala začeti že konec tega meseca, najprej na odseku Bistrica-Soteska. Zelo sem zadovoljen, da se bodo hkrati začela tudi dela na odseku v Soteski; gre za najdražji in najzahtevnejši del kolesarske povezave. Izvajalec se je zavezal, da bodo dela dokončana v enem letu.

Največji projekt občine na področju komunalne infrastrukture se izvaja v zgornji dolini. Kako daleč ste?

Letos je bil na občini sprejet prenovljeni program opremljanja, ki je na novo določili območja, kjer smo dolžni urediti komunalno infrastrukturo. Sicer pa je trenutno v gradnji povezovalni kanal za vso zgornjo dolino; prišli smo v bližino vasi Studor, ki čaka na priključitev, nekaj priključitvenih krakov se dela tudi v Jereki. Zgornji, ravninski del je tako večinoma zaključen, za priklop je pripravljena tudi Češnjica. Že v prihodnjem letu nadaljujemo povezavo do čistilne naprave v spodnji dolini, kjer bomo skupaj s kanalom Jereka-Bohinjska Bistrica tudi uredili in razširili cesto skozi Korita.

Kateri so naslednji načrtovani projekti na tem področju?

S sredstvi, pridobljenimi iz Zakona o TNP, bomo uredili

Jože Sodja, župan Občine Bohinj / Foto: Tina Dokl

kanalizacijo v Studoru, sledi Srednja vas, za katero se že pripravlja dokumentacija – ta bo precej večji zalogaj – nato pa Jereka, ki je v delu vasi že povezana s kanalizacijo. Kot rečeno, bo vse skupaj povezano s kanalom, ki bo odpadne vode iz zgornje doline speljal do čistilne naprave. Želimo si, da bi projekt zaključili čim prej, je pa treba poudariti, da gre za velike površine, kar terja svoj čas in sredstva.

Letos je bila zaključena zahtevna prenova podružnične šole za igriščem v Srednji vasi. Ste zadovoljni z njo?

Šola za igriščem je res nekakšen biser v vasi. Prostore smo dogradili, uredili dodatni prostor na podstrešju in učilnico na prostem, zamenjali streho, novo je tudi igrišče. Stavba je več kot le šola in vrtec; upam, da postane eno od središč dogajanja v vasi. Hkrati se je uredil tudi spominski park ob vežicah, ki smo ga tako kot rekonstrukcijo šole načrtovali že nekaj let. Vsa zgornja dolina je z novim kompleksom dobila prostor, ki ga lahko uporablja v različne, ne le izobraževalne namene.

V teku je največji občinski projekt zadnjih nekaj let, gradnja novega vrtca v Bohinjski Bistrici. Kako ste ga zastavili, kdaj bo dokončan?

Vrtec v Bohinjski Bistrici gradimo v zelo težkih pogojih. Cene v gradbeništvu so šle v nebo, kar naenkrat je skoraj nemogoče dobiti material, kot sta les in železo ... Srečo smo imeli, da se je gradnja začela pred vojno v Ukrajini in se je precej materiala že nabavilo, tako da dela niso zastala.

Ker smo zelo hitro pridobili gradbeno dokumentacijo, projekt peljemo z le minimalnim zamikom od načrtovane. Vrtec ne bo zgrajen do septembra, si pa upam napovedati, da bo vrata odprl pred koncem leta.

Že pred časom ste napovedali več vlaganj v Bohinjsko Bistrico, ki da naj postane reprezentativen center Bohinja, predvsem za domačine.

Ves čas gradimo in prenavljamo, samo v zadnjem obdobju smo odlično uredili dvorano Danica, ki je bila tik pred tem, da bi jo morali podreti. Odločiti smo se morali na hitro in zadovoljen sem, da smo to tudi storili. Danica ima zdaj kovinsko streho, lesen plašč, urejeno rekuperacijo za hlajenje in gretje ter izolacijo na mestih, kjer je še ni bilo. Čaka nas še ureditev tal, ki je nujno potrebna tudi za to, da bi dvorano lahko dajali v najem športnikom, tudi vrhunskim, kar sedaj ni bilo mogoče.

Začeli smo graditi vrtec, v načrtih za naprej pa je nujna širitev zdravstvenega doma z izolacijskim blokom in ureditvijo dvorišča; dokumentacija za to je že pripravljena. Prvo fazo bomo začeli še letos.

Prijavili smo se tudi na razpis za sredstva, ki bi jih namenili za ureditev okolice in samesnega Kulturnega doma Joža Ažmana. Gre za del dolgoročnega projekta urejanja Bohinjske Bistrice med železniško postajo in dvorano Danica. V načrtih, ki že imajo pripravljeno dokumentacijo, je še ureditev tržnice na mestu, kjer je sedaj, le v drugačnem objektu in z nekakšnim amfiteatrom, ki bo urejen na mestu sedanjega parkirišča.

V izdelavi pa je tudi pregled kompletne komunalne infrastrukture v kraju, kjer je žal ves kanalizacijski sistem še zelo star, to pa pomeni, da se v ceveh mešata meteorna in fekalna kanalizacija, kar ni dobro za delovanje čistilne naprave. Zato je nujno, da z vsakim urejanjem katerekoli ceste ali ulice uredimo tudi vso komunalno infrastrukturo v njej. Gre za zahtevne in drage posege, ki pa so nujni, zato jih bomo fazno in postopno izpeljali.

Jeseni bodo spet lokalne volitve; kandidirali boste

za svoj drugi mandat na mestu župana Bohinja. Kaj vas je vodilo pri odločitvi za še en mandat in katere cilje oziroma načrte boste skušali uresničiti?

Štiri leta zagotovo niso dovolj, da se naredi vse tisto, kar sem si zastavil na začetku prvega mandata. Veliko zahtevnih projektov je pripravljenih, mnogo jih je že v teku, in to je glavni razlog, da sem se odločil za ponovno kandidacijo. Res želim, da do konca izpeljemo tisto, kar sem obljubil, in tudi vse tisto, za kar se je med mandatom pokazalo, da je še treba storiti.

Ključni projekt že za prihodnje leto je tako kanalizacija, ki je za Bohinj njuno potrebna. Gre za delo, ki se, ko je opravljeno, ne vidi, ampak zares ga je treba opraviti. Ob tem se moramo zavedati, da skupaj s kanalizacijo urejamo tudi vodovod in internetne povezave, ki jih prav tako nujno potrebujemo, zato ne bi smelo biti dvoma o tem, da gre za prioriteten projekt.

Urediti je treba parkirišča in nadaljevati umirjanje prometa – letošnje poletje je zagotovo pokazalo, kako pomembno je za celotno občino tudi to. Ocenjujem, da smo projekt umirjanja prometa dobro zastavili, številni nas posnemajo, a delo je treba nadaljevati in ga nadgrajevati, za kar pa potrebujemo čas in denar.

Nadaljevati želim tudi stanovanjsko politiko; na območju nekdanje Gradbene bi lahko prišli do nekaj tako potrebnih občinskih stanovanj in tudi do obrtne cone, ki nam v Bohinju ravno tako manjka.

Kaj bi ob prazniku zaželeli občanom Bohinja?

Želim si, da bi nam bil podvig štirih srčnih Bohinjcev navdih in poduk, da tam, kjer so hotenja in želje združene, ni ovir za doseganje tudi najvišjih ciljev.

Vsem občankam in občanom iskreno čestitam ob prazniku Občine Bohinj.

OBČINA BOHINJ

Spoštovane občanke, spoštovani občani

Naj nam bo podvig štirih srčnih Bohinjcev navdih in poduk, da tam, kjer so hotenja in želje združene, ni ovir za doseganje tudi najvišjih ciljev.

S to mislijo vsem iskreno čestitam ob prazniku Občine Bohinj.

Župan Jože Sodja

OBČINA BOHINJ VABI NA PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Petek, 26. avgusta 2022
ob 18.00

OSREDNJA PRIREDITEV OB PRAZNIKU OBČINE BOHINJ

Podelitev občinskih priznanj s kulturnim programom in zasedbo Artistik, pri Kulturnem domu Joža Ažmana – Bohinjska Bistrica

Sobota, 27. avgusta 2022
ob 20.00

100 LET USTANOVITVE BOHINJSKE SKALE IN BOHINJSKI PLANINSKI PRAZNIK S POZDRAVOM TRIGLAVU

Pri Spomeniku štirim srčnim možem – Ribčev Laz (Planinsko društvo Bohinjska Bistrica, Planinsko društvo Srednja vas, Turistično društvo Bohinj)

Do konca avgusta 2022

Spremljajoči razstavi v Knjižnici A. T. L. Radovljica - enota Bohinjska Bistrica

ANTON ČOP: ZAKAJ IZDELATI DRUŽINSKO DREVO?
GORENJSKI MUZEJ: NEKAJ RIBIŠKIH IZ BOHINJA ALI TUDI RIBE SO DEDIŠČINA

Na dan praznika, 26. avgusta bodo brezplačno na ogled Muzeji v Bohinju (Muzej Tomaža Godca, Oplenova hiša in Planšarski muzej).

V primeru dežja bodo prireditve, načrtovane v Ceconijevem parku in pred Kulturnim domom Joža Ažmana, izvedene v Kulturnem domu Joža Ažmana.

Začeli rušiti telovadnico

Rušenje so predvideli v avgustu in za zdaj dela potekajo po načrtu. / Foto: Alenka Brun

ALENKA BRUN

Preddvor – V Preddvoru so začeli rušiti telovadnico Osnovne šole Matije Valjavca, in sicer v sklopu projekta Gradnja športne dvorane s širitvijo šole Preddvor. Projekt obsega rušitev obstoječe telovadnice ter gradnjo novega objekta, s katerim bodo tako šola kot tudi občani Preddvora pridobili novo športno dvorano oziroma telovadnico, nove

učilnice, jedilnico in razdelilno kuhinjo. Objekt bo v kletnem delu povezan z vrtcem, kar bo vrtcu omogočalo dostop do telovadnih površin, obenem pa bo pridobil tudi prostor za dodatno igralnico. Po rušenju telovadnice septembra načrtujejo začetek gradbenih del, ki naj bi bila zaključena decembra prihodnje leto, projekt pa končan v letu 2024. Vrednost celotne investicije je 7,5 milijona evrov.

Večno mladi fanti na Stol

IGOR KAVČIČ

Radovljica – Zadnja sobota v avgustu je že tradicionalno namenjena pohodu Večno mladih fantov na Stol. Letošnji 48. pohod na Stol bo potekal po že ustaljenem urniku, pohod in program pohoda ostajata zvesta tradiciji. Zbirališče bo na že znani lokaciji na parkirišču pred

kavarno Ambient v Radovljici ob 6. uri zjutraj. Pohodniki se bodo od tam – ob 6.45 prva in ob 7. uri zadnja skupina – z osebnimi avtomobili odpravili do Valvasorjevega doma, od koder se bodo na Stol podali po običajni poti in se vrnili po mulatjeri. Vodja pohoda je član upravnega odbora Miroslav Pologačar, pohodnike pa bodo

varovali gorski reševalci. Na čelu pohoda bo praporščak nesel klubski prapor, s pohodniki pa gre tudi letošnji simbol – gobica za šivanje in krpanje v nadnaravni velikosti. Po vrnitvi v dolino bo na sporedu prihod pihalnih orkestrrov in udeležencev pohoda ter članov kluba skozi Grajski park do Linhartovega trga. Sledili bodo

koncerti pihalnih orkestrrov, gostov domačega Pihalnega orkestra Lesce, zvečer pa bo občinstvo zabaval Bid Bang z gostom Mitjo Šinkovcem. Za dostop z osebnimi vozili do Valvasorjevega doma je sicer uveden nov prometni režim, ki predvideva plačilo za uporabo ceste, za pohodnike pa bo uporaba ceste med 6.15 in 7.20 brezplačna.

Na Soriški planini bo pestro

Soriška planina – Ta konec tedna bo na Soriški planini pestro dogajanje. Jutri, v soboto, bodo člani Muzejskega društva Železniki od jutra do večernih ur talili železovo rudo po starodobnih postopkih, v nedeljo pa se obeta zabavna in etnološka prireditev Majerski smenj in kontrabant. Začela se bo ob 9. uri z vodenim pohodom po Rapalski meji, pohodniki pa se morajo prijaviti na e-naslov info@soriska-planina.si.

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglas@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47

OGLASNO SPOROČILO / OBČINA TRŽIČ, TRG SVOBODE 18, TRŽIČ

Ena in edin(stven)a je Šušarska nedelja

Na angelsko nedeljo, prvo nedeljo v septembru, tržiške ulice oživijo in v prelepo zgodovinsko mesto pod Karavankami privabijo številne obiskovalce od blizu in daleč. Organizatorji se zelo potrudijo, tako bo na letošnjem sejmu največji poudarek na slovenskih izdelkih, od oblačil, nakita, modnih dodatkov, obutve in copat do izdelkov iz lesa in gline ter prehranskih izdelkov slovenskih kmetij. Lepo vabljeni, da si ogledate tudi modno revijo, ta bo nekaj posebnega!

Foto: Slane Perko

Šušarska nedelja je sicer praznik čevljarjev, a se bodo na letošnjih stojnicah predstavili tudi ostali slovenski ponudniki z **butično ponudbo slovenskih izdelkov**. Prireditve bo postregla s sejmom slovenskih izdelkov, kulinarčno ponudbo iz tržiških piskrov in Šušarsko tržnico izdelkov slovenskih kmetij. Manjkal ne bo niti pester kulturno-zabavni program, ki se začne že **v četrtek, 1. septembra, ob 18. uri** v Galeriji Atrij z odprtjem razstave **Ali je kaj trden most? – Šušarske in druge igre in igrače**. V so-

boto, 3. septembra, bo od 10. do 13. ure **Festival starih iger** v organizaciji Tržiškega muzeja.

V nedeljo, 4. septembra, bo trgovanje na stojnicah **od 8. do 19. ure**, uradno odprtje šušarskega praznika pa **ob 10. uri na parkirišču tržnice**. Poskrbljeno bo tudi za **bogat otroški program in animacijo**, ob 11., 14. in 16. uri si bo mogoče vodeno ogledati cerkev sv. Andreja, ob 9., 12. in 15. uri pa Fužino Germovko; vodenja bodo brezplačna, zbirno mesto je pri stojnici Tržiškega muzeja.

V Atriju Občine Trzin bo v nedeljo, 4. septembra, ob 12. uri **Modna revija malo drugače: Sloves nekdanjih obuval**. Ta ne bo predstavljala sodobnih modnih novosti, temveč modo ter način obuvanja in oblačenja v različnih zgodovinskih obdobjih. Obenem bo to eden od osrednjih strokovnih dogodkov letošnje Šušarske nedelje. Posvečena je prikazu razvoja obuval in obuvanja v svetu in na Slovenskem – gradivo črpa iz obdobja, ko se pojavijo najzgodnejše omembe in pojasnjuje razvoj vse do srede 20. stoletja. Program bo dopolnjen z ljudskimi pesmimi in vižami – tudi s pesmimi, ki pričajo o nekdanjem obuvanju –, in drugovrstnimi prikazi zanimivosti, ki pričajo o slovesu nekdanjih obuval. Za izvedbo modne revije bo poskrbelo Kulturno društvo Folklorna skupina (KD FS) Karavanke iz Trziča, peli in godli bodo člani Kulturnega društva Jerbas, ki ga vodi dr. Metka Knific Zaletelj, o obutvi in obuvanju bo na svojstven način govoril Rok Bohinc, manekene bo na modni pisti spremljala in komentirala Mojca Krajnc. Pod scenarij modne revije je podpisan etnolog dr. Bojan Knific iz Tržiškega muzeja, režijo pa so zaupali prav tako poznavalki izročila Saši Meglič iz KD FS Karavanke iz Trziča.

Glavni organizator dogodka Občina Trzin vas lepo vabi, da se udeležite zares številnih dogodkov. V nedeljo, 4. septembra, ob **10. uri bo uradnemu odprtju Šušarske nedelje na parkirišču Tržnica** od 10.40 do

12. ure sledila **zabava** s Tilnom Lotričem, od 13.20 do 14.10 Slovenska glasba s Sounds of Slovenia trio, od 15.30 do 17.30 koncert Ansambla Saša Avsenika. Ves dan bosta potekali zabava za otroke na napihljivem toboganu in poslikava obraza. V Atriju Občine Trzin bo od 14.10 do 15. ure predstava Klovna Jaka, od 15. do 18. ure pa ustvarjalni delavnici z Alteršolo in Delavnico Kosmač. V Šušarski praznik se vključuje Trziški muzej, ki vabi na ogled Pollakove kajže s strokovnim vodenjem po stalnih razstavah in na okušanje muzejskega šmorna ter grenadirmarša. Strokovno vodenje po stalni razstavi bo tudi v Kurnikovi hiši, kjer vam bodo postregli s tržiško fliko. V galeriji Paviljon NOB pa si boste lahko ogledali razstavo ilustracij Ane Zavadlav: Pod rdečim klobukom – medved, črček in zmerjavca, najmlajši pa bodo lahko sodelovali na umetniških delavnicah.

In to sploh še ni vse. Vso nedeljo, 4. septembra, boste lahko spoznali bogato delovanje lokalnih društev in spremljali premieri L'Etape Slovenia by Tour de France tudi po Trziškem.

Trzin in njegova okolica bosta prihodnji konec tedna v znamenju praznika slovenske obrti, tradicije podjetništva in kulinarike. Lepo vabljeni! Morebiti zavrtite kolo sreče in zadenete čisto pravo šušarsko nagrado!

Zlati čevlji jutri vabi na tekmo pod Karavanke

VILMA STANOVNIK

Ljubelj – Jutri, v soboto, se na Ljubelju obeta prav posebno tekmovalje. Čeprav tekmovalnja BMX in MTB v prostem slogu povezujejo z mestnimi ulicami in parki, bodo tokrat fantje izvajali trike pod čudovito kuliso Karavank.

Tekmovalje Airbag contest zlatega čevlja bo zelo posebno in zanimivo tudi zaradi tekmovalnega formata ter združitve tekmovalcev iz sveta prostega sloga z BMX in gorskimi kolesi. Potekalo bo v parih, vsak par bosta tvorila BMX in gorski kolesar, o napredovanju in kvaliteti trikov pa bosta odločala priznana sodnika. Igor Vukadinović - Poki je mednarodno priznan sodnik, saj je sodil tudi na olimpijskih igrah v Tokiu, Marko Južnič

pa je domačin in pionir slovenskega BMX-a.

Prikazani triki bodo izjemno zanimivi, saj bodo lahko tekmovalci zelo drzni. Za razliko od običajnih tekmovalj bodo tokrat skakali na posebno napihljivo blazino (t. i. airbag), ki se uporablja v prvi vrsti za treniranje, seveda pa je njihova glavna prednost majhna možnost poškodb pri padcu.

Prireditev se bo začela z jutranjim druženjem v BMX parku Tržič, zaključila pa s koncertom na Gorenjski plaži v Tržiču. Tekmovalje na Ljubelju, na parkirišču pred nekdanjim hotelom Kompas, bo potekalo med 17. in 20. uro. BMX klub Tržič dobro sodeluje z Občino Tržič in jutrišnja prireditev je samo še en delček v mozaiku promocije tega športa.

Začenja se tekmovalje v Gorenjski nogometni ligi

Kranj – V Prvi ligi Telemach bodo nogometaši Radomelj jutri (začetek tekme bo ob 17.30) gostovali pri Olimpiji, Domžale pa bodo ob 20.15 gostile Koper. V drugi SNL bo Roltek Dob jutri ob 17. uri gostil Rudar Velenje, Triglav pa bo v nedeljo gostoval pri Iliriji 1911. V tretji SNL – zahod se bosta jutri ob 17. uri v športnem parku Visoko pomerila Visoko in Eksist Žiri, istočasno pa se bo na igrišču Žaga v Lescah začela tekma med Šobcem Lesce in Škofjo Loko. Sava Kranj bo gostovala v Izoli, Tinex Šenčur pa v Tolminu. Jutri, z začetkom tekem ob 17. uri, se začenja tudi tekmovalje v Gorenjski nogometni ligi. Pari v prvem krogu so: SIJ Acroni Jesenice – Kranjska Gora, Zarica Kranj – Velesovo Cerklje, Tržič 2012 – Bled-Bohinj Hirter, Bitnje – Niko Železniki in Preddvor – Naklo. Britof je prost, Polet in Kondor Godešič pa bosta tekmo odigrala 6. septembra.

Pred domačimi navijači

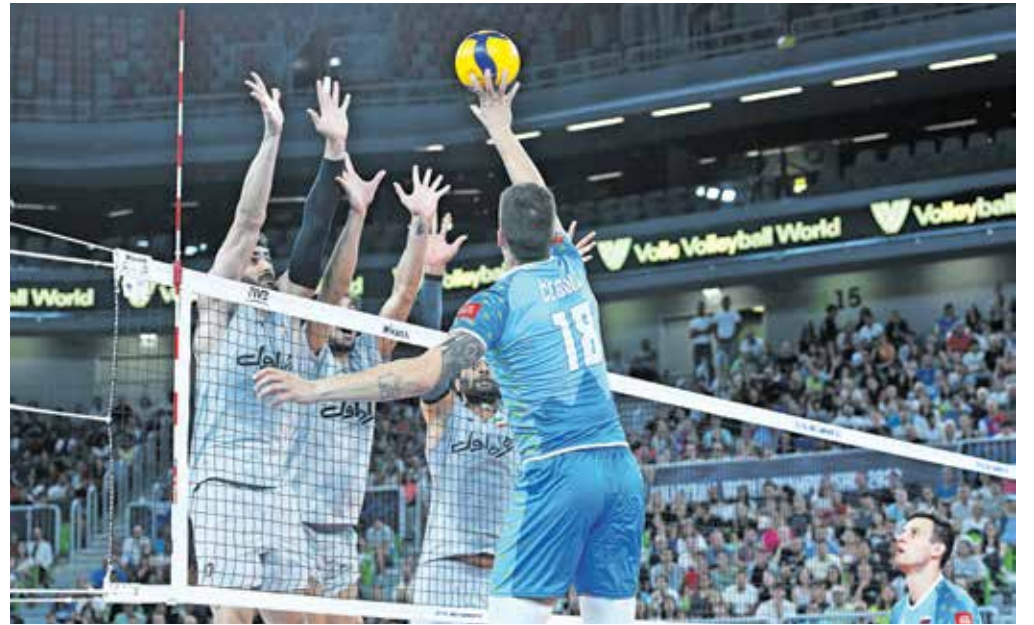
Danes se v Sloveniji in na Poljskem začenja svetovno prvenstvo v odbojki, naši pa se bodo pred domačimi navijači danes zvečer najprej pomerili z reprezentanco Kameruna.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Potem ko je Mednarodna odbojarska zveza (FIVB) prvotni organizatoriki Rusiji zaradi vojaške agresije na Ukrajino letos spomladi odvzela svetovno prvenstvo, sta kot gostiteljici vskočili slovenska in poljska odbojarska zveza. Tekmovalje se začenja danes, v skupinskem delu pa bodo dve skupini (A in C) gostile Katovice. Tam bo tudi zaključni del najboljših četverice 10. in 11. septembra. Poljske Gliwice bodo gostile štiri obračune osmine finala ter dva četrtfinalna dvoboja. Prav toliko tekem bo v izločilnih bojih gostila Arena Stožice v Ljubljani, ki bo tudi prizorišče dogajanje v štirih skupinah (B, D, E in F). Tako bo Ljubljana skupaj gostila kar 30 od 52 dvbojev.

Na prvenstvu bo skupaj nastopalo 24 reprezentanc, ki so razdeljene v šest skupin, prvouvrščeni ekipi pa neposredno napredujejo v osmino finala. Tam se bo ekipam pridružila še četverica najboljših tretjevrščenih ekip, ki se bodo borile za uvrstitev v četrtfinale tekmovalja.

Tekme v Stožicah se bodo začele danes dopoldne, našo reprezentanco pa ob 20.30

Naši odbojkarji so na zadnji pripravljalni tekmi premagali reprezentanco Irana, od danes pa bo šlo zares. / Foto: Aleš Oblak

čaka prvi obračun v skupini D z ekipo Kameruna. V nedeljo ob 20.30 se bodo naši odbojkarji pomerili s Francijo, v torek ob 20.30 pa še z reprezentanco Nemčije.

Zadnja pripravljana tekma

Slovenska reprezentanca je na zadnji pripravljalni tekmi pred začetkom svetovnega prvenstva v Areni Stožice minuli torek s 3 : 0 (20, 25, 28) premagala osmo reprezentanco sveta Iran. Slovenski selektor Gheorghe Crețu je priložnost za igro ponudil

vsem igralcem. »Moramo se zavedati, da je bila to še vedno le pripravljalna tekma. Lahko sem zadovoljen z nekaterimi stvarmi, a še vedno moramo popraviti nekaj detajlov. Imamo še prostor za napredek, predvsem pri tehničnih stvareh in v nekaterih situacijah, kjer nismo reagirali najbolje. Ko nasprotnik odigra dobro, moramo ostati mirni in čakati na naslednjo priložnost. Čakajo nas tekme, ki so zelo dobri, ki imajo odlične posameznike in igrajo na zelo visoki ravni. O tem moramo razmišljati,

na to moramo biti pripravljani. Na prvo tekmo in tudi že na vse druge se strokovni štab že pripravlja. Vsi v to vlagamo veliko napora in to je zelo pomembno,« je po zadnji pripravljalni tekmi poudaril Crețu, ki je na selektorskem mestu v začetku tega meseca zamenjal Avstralc Marka Lebedewa.

Zanimanje za ogled slovenskih tekem je veliko. Tekma s Francijo je razprodana, pošla je večina vstopnic za tekmo z Nemčijo, nekaj pa jih je še moč dobiti za današnjo tekmo s Kamerunom.

Drugi »pukl« Drakslerju

MAJA BERTONCELJ

Todraž – Pokal polanskih puklov, kolesarskih vzponov na Škofjeloškem, se je v soboto nadaljeval z vzponom na Javorč. Po Starem vrhu je bil to letos izjemoma še drugi »pukl« sezone, saj zaradi objektivnih razlogov vzpon na Pasjo ravan ni bil organiziran.

Skoraj sto kolesarjev se je iz Todraža podalo proti Gorenji vasi in naprej v vzpon proti Javorču, ki velja za eno lepših tras v Poljanski dolini. Še posebno z vrha, če bi pot nadaljevali proti Golemu Vrhu, se po panoramski cesti Žirovskega vrha odprejo čudoviti pogledi po poljanskih gričih. Kolesarski vzpon na Javorč v organizaciji ŠD Sv. Urban je bil letos v 19. izvedbi. Najhitreje ga je prekosaril Andrej Draksler (ŠD Kološka), stari znanec Pokala polanskih puklov. V cilju je bil s časom 20 minut in 42 sekund. Za 10 sekund je prehitel Gašperja Berlota (ŠD

Andrej Draksler (v ospredju) je takole pospešil in se otresel najbližjih zasledovalcev. / Foto: Maja Bertoneclj

Vitalgo), tretji pa je bil domačin Aleš Hren (KK Jan Sport, 20:57). »Vedno je lepo zmagati, na Pokalu polanskih puklov še posebno, ker so to tako rekoč domače dirke. Poleg tega so dobro organizirane. Vesel sem, da mi je uspelo. Za vsako zmago se je treba potruditi. Javorč mi je sicer všeč, ker poti vodijo iz več smeri. Je odlična tudi za trening. Moj najljubši pa je vzpon na Lubnik in

tudi letos bom nastopil na njem,« je povedal Andrej Draksler iz Zgornjih Bitenj. Med ženskami je bila absolutno najhitrejša mlada Eva Terpin (25:28) pred Regino Laznik (KK Zapravljivček, 30:18) in Rado Žakelj (Slaščičarna Megušar, 31:38).

V letošnjem Pokalu polanskih puklov bosta še dve dirki: 11. septembra na Lubnik in 18. septembra za zaključek na Blegoš.

DAN DOMAČIH DOBROT

v Parku Brdo pri Kranju

nedelja, 28. avgust, od 10. do 16. ure

Dobrodošli na največji tržnici domačih pridelkov in izdelkov na Gorenjskem.

VSTOP
PROST

- Dan domačih dobrot je namenjen nakupovanju, okušanju in seznanjanju z različnimi dobrotami lokalne domače proizvodnje s poudarkom na gorenjski pokrajini.
- Poleg raznolike in bogate kulinarčne ponudbe na Račjem otoku, so v parku na voljo tudi različne delavnice za otroke in odrasle.
- Do vhoda v park vas pripelje tudi brezplačen avtobus iz Kranja.

Tudi Merkur nepremičnine v roke sklada Alfi

Sklad Alfi, ki je pred kratkim že postal lastnik družbe Merkur trgovina, naj bi odkupil še delež slabe banke v družbi Merkur nepremičnine.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana, Naklo – Kot je pred dnevi poročalo spletno Delo, se po neuradnih informacijah sklad Alfi z Družbo za upravljanje slabih terjatev bank (DUTB) dogovarja za prevzem njihovega deleža v družbi Merkur nepremičnine iz Naklega, poleg tega pa naj bi odkupil še za dobrih 13 milijonov evrov terjatev do te družbe. Ker je sklad že pred tem kupoval terjatve, bo tako postal edini finančni upnik do podjetja, ki ima približno 21 milijonov evrov terjatev.

Merkur nepremičnine je tako kot Merkur trgovina nastal po načrtu finančnega prestrukturiranja in z izločitvijo zdravih jeder iz nekdanje družbe Merkur, nad katero se je leta 2014 začel postopek ponovne prisilne poravnave. Glavna dejavnost družbe Merkur nepremičnine je dajanje lastnih nepremičnin v najem in upravljanje lastnih in tujih nepremičnin. Med drugim ima v lasti tudi trgovske centre na Primskovem, na Viču v Ljubljani in v Kopru, center na Jesenicah pa so lani prodali upniku B2Kapital.

Sklad Alfi bo postal še lastnik družbe Merkur nepremičnine, ki upravlja tudi trgovski center na Primskovem oziroma je njegova lastnica. / Foto: Tina Dokl

Kot je razvidno iz javno dostopnih podatkov, je DUTB pred prodajo deleža sklada Alfi lastnica 62,8 odstotka družbe, sledi družba Monetic s 15,8-odstotnim deležem, Gorenjska banka ima v lasti 14,3, TCK 5,5, Poslovni park MRNR pa 1,7 odstotka podjetja.

Kot kaže zadnje objavljeno revidirano letno poročilo o poslovanju podjetja, je

Merkur nepremičnine leto 2020 zaposloval deset ljudi, leto pa je končal z realiziranimi 7,6 milijona evrov prihodkov od prodaje, ob tem pa so dosegli 5,76 milijona evrov dobička iz poslovanja oz. 5,2 milijona evrov čiste ga dobička.

Sklad Alfi je kot največji slovenski sklad zasebnega kapitala pri nas že lastnik družbe Merkur trgovina. V

lani je namreč od takratnega glavnega lastnika, HPS Investment Partners, odkupil večinski delež, nakup je bil končan aprila letos. Tudi sicer pa je aktiven na slovenskem trgu, kjer je lastniško prisoten tudi v Tušu, po poročanju Dela pa ima v portfelju tudi družbo Akids, pod okriljem katere delujeta tudi blagovni znamki Baby center in Pikapolonica.

Kritični do predloga dohodnine

V javnosti je bila največ kritik deležna novela zakona o dohodnini, zaradi katere naj bi imeli v prihodnjem letu nižje plače. Predstavniki delodajalcev pričakujejo celovito davčno reformo, ne pa parcialnih sprememb.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Prejšnji teden se je zaključila javna obravnava predlogov novel štirih davčnih zakonov, s katerim želi vlada pomagati socialno najranljivejšim in mladim v času trenutne druginje, predlaga pa tudi administracijske poenostavitve za davčne zavezance.

Prejeli okoli petdeset pripomb

V času javne obravnave je vlada prejela okoli petdeset pripomb in odzivov, od tega največ na predlagano novelo zakona o dohodnini, ki je v javnosti vzbudila največ pozornosti. Kot smo v Gorenjskem glasu že poročali, bo novela odpravila nekatere rešitve, ki jih je uveljavila Janševa vlada. S prihodnjim letom, ko naj bi zakon začel

veljati, bi se tako zvišala splošna olajšava z letošnjih 4500 na 5000 evrov, odpravilo bi se tudi postopno zviševanje olajšave na 7500 evrov do leta 2025. Skupni dohodek, od katerega bi bila rezidentu poleg splošne priznana tudi dodatna splošna olajšava, bi se zvišal s 13.716,33 evra na 15 tisoč evrov. Novela uvaja tudi splošno olajšavo za mlade, davčno stopnjo v najvišjem, petem dohodninskem razredu pa bi zvišali s sedanjih 45 na 50 odstotkov. Pri usklajevanju višin zneskov olajšav in neto letnih davčnih osnov med drugim odpravljajo avtomatično usklajevanje s koeficientom rasti življenjskih stroškov in upoštevajo način usklajevanja, kakršen je veljal pred zadnjo novelo zakona o dohodnini.

Kot so pred časom izražali novinarji časnika

Finance, bi se tako plače, ki so se po uveljavitvi dohodninske reforme prejšnje vlade zvišale, s sprejetjem predlagane novele prihodnje leto nekoliko znižale. Kot navajajo, bi bila ob upoštevanju desetodstotne inflacije minimalna mesečna neto plača lahko za dobrih osem evrov nižja, povprečna denimo za dobrih 18, dvakratnik povprečne pa za 36 evrov nižja.

Predstavniki delodajalcev kritični

Na predloge novel so se odzvali tudi predstavniki delodajalcev. Tako so v Trgovinski zbornici Slovenije, Gospodarski zbornici Slovenije, Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije, Združenju delodajalcev Slovenije in Združenju delodajalcev obrti in podjetnikov

Slovenije izrazili nasprotovanje parcialnim spremembam, ki bodo neto prihodke zmanjšale in predlagali celovito davčno reformo.

Tudi v Klubu slovenskih podjetnikov so posredovali konkretne predloge, ob tem pa menijo, da bi morale biti rešitve, ki jih predlaga vlada, predmet širšega družbenega konsenza in javnega dialoga. Delodajalci so namreč med drugim kritični, da predlog ni bil obravnavan v okviru Ekonomsko-socialnega sveta.

Na ministrstvu za finance pravijo, da bodo odzive, ki so jih prejeli, preučili, o predlogih pa bodo razpravljali tudi z Ekonomsko-socialnim svetom. »Zavedamo se, da je za čim boljše rešitve ključen intenziven dialog z vsemi ključnimi deležniki,« pravijo.

DOBRO JE VEDETI

Kako se zaščititi pred goljufi s kriptovalutami

CVETO ZAPLOTNIK

V Združenju bank Slovenije so v sodelovanju z Evropsko bančno federacijo, Europolom in slovensko policijo pripravili informacije o tem, kako potekajo investicijske prevare s kriptovalutami in kako se zaščititi pred njimi.

Tovrstne prevare se začnejo na različne načine. Goljuf lahko stopi v stik z vami prek aplikacij za zmenke ali na družbenih omrežjih ali po tem, ko mu je na družbenih omrežjih uspelo dobiti dostop do profilov vaših prijateljev. Možno je tudi, da vas pokliče, vam pokaže lažno spletno stran za naložbe v kriptovalute in vas pregovori v naložbo s prikazovanjem nerealno visokega donosa. Prevara se lahko začne tudi z lažnim oglasom za vlaganja v kriptovalute na družbenih omrežjih, ob kliku nanj vnesete svoje kontaktne podatke, goljuf vas potlej pokliče po telefonu in vas pregovori v naložbo.

Kako se zaščititi pred prevarami s kriptovalutami? Pred naložbo skrbno

preverite ponudnika naložbe v kriptovalute. Bodite previdni pri pošiljanju kriptovalute, saj po izpeljani transakciji te ni možno preklicati. Natančno se pozanimajte o pogojih nakupa in lastništvu kriptovalute. Bodite previdni do ljudi, ki ste jih spoznali na aplikacijah za zmenke ali družbenih omrežjih in vas želijo pregovoriti, da vložite v kriptovalute. Preverite, ali je ponudbo za vlaganja v kriptovalute, ki ste jo prejeli od prijatelja, resnično poslal vaš prijatelj. Nakupa kriptovalut ne objavljajte na družbenih omrežjih, saj s tem lahko pritegnete pozornost prevarantov.

Kaj so znaki za alarm? Nerealno visoke stopnje donosa, prikazovanje ponudbe kot akcijskega produkta, ki se kmalu izteče in ga zato ne kaže zamuditi, neželene (vsiljene) ponudbe, ki jih prejmete po elektronski pošti, družbenih omrežjih ali po telefonu, zahteve za prenos vaših zakonitih naložb v kriptovalute na alternativni kriptonaslov in tako dalje.

Zaupanje potrošnikov ostaja nizko

Ljubljana – Kazalnik zaupanja potrošnikov se avgusta v primerjavi z julijem ni spremenil, poslabšal pa se je na letni ravni, kažejo podatki Statističnega urada. Zaupanje tako ostaja na najnižji ravni od začetka epidemije. V primerjavi z lanskim avgustom se je vrednost kazalnika znižala za 19 odstotnih točk. Potrošniki slabše ocenjujejo pričakovanja glede gospodarskih razmer, pričakovanega in trenutnega finančnega stanja v gospodarstvu ter pričakovanja glede večjih nakupov.

Izbirajo novo inženirko leta

Ljubljana – Do 25. septembra je mogoča prijava na peti izbor za inženirko leta. Z izborom se organizatorji, revija IRT3000 in družba Mediade s partnerji, posvečajo problemu nevidnosti inženirk v družbi in gradijo skupnost slovenskih inženirk. Tudi letos lahko kandidatke predlagajo posamezniki, inženirke same, podjetja, organizacije in združenja. Med prijavljenimi bo komisija izbrala deset predstavnic letošnje generacije, ki bodo javnosti prvič predstavljene 15. novembra, priznanje inženirka leta 2022 pa bodo podelili 10. januarja prihodnje leto.

TAMSWEG
(Solnograška/Land Salzburg)

Zaposlimo
SODELAVKO/SODELAVCA
ZA STREŽBO
(Servicekraft)

Pogoj je osnovno znanje nemščine. Delo za polni delovni čas. Nudimo vam BREZPLAČNO STANOVANJE. Prosimo, javite se nam na:
0043 664 35 76 403 • 0043 664 52 74 739
pr@hendlkoenig.at
www.cafe-viva.at

SUPER PLAČA

Domnevemu roparju odredili pripor

Ljubljana – Ljubljanski policisti so prijeli 28-letnega osumljenca iz okolice Ljubljane, ki naj bi izvedel več ropov prodajaln na območju Most, v katerih je zaposlenim zagrozil in od njih zahteval denar, grožnje pa podkrepil z ostrim ali drugim nevarnim predmetom. Naknadno so ga osumili tudi storitve podobnih kaznivih dejanj na območju Medvod, kjer je v začetku avgusta v kratkem časovnem obdobju vstopil v prodajalni in z ostrim predmetom v roki od prodajalk zahteval denar. V enem primeru je dejanje ostalo pri poskusu, v drugem pa je odtujil nekaj drobiža. Preiskovalni sodnik je za osumljenca, ki v preteklosti še ni bil obravnavan za tovrstna dejanja, odredil pripor.

Podjetje **AZMAN, D.O.O., LESCE,**
vabi k sodelovanju:

KUHARJA/KUHARICO

Pogoji:

- IV. stopnja izobrazbe
- 1-3 leta delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu
- priprava jedi/malic za zaposlene;
- izvajanje standardov, navodil in normativov s področja gostinstva;
- izvajanje HACCP standardov s ciljem primerne ravnanja in shranjevanja živil;
- zagotavljanje reda in čistoče v kuhinji in skladiščnih prostorih;
- druga dela po navodilih nadrejenega.

Nudimo:

- dinamično delo v mladem kolektivu,
- delo od ponedeljka do petka od 7-15 ure,
- lokacija dela: LESCE,
- prosti vikendi in prazniki,
- zaposlitev za nedoločen čas z 3-mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba na naslovu: nada.homar@azman.si

Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati iz jeseniške in radovljiške občine.

Rok prijave je 8 dni od objave.

Kandidati lahko dodatne informacije pridobijo na tel. št. 051 445 033.

SVET ZAVODA LJUDSKE UNIVERZE JESENICE

v skladu z ZOFVI in ZIO razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA/DIREKTORICE LJUDSKE UNIVERZE JESENICE.

Razpisni pogoji, ki jih morajo kandidati/ke obvezno izpolnjevati:

- ustrezna izobrazba (najmanj izobrazba, pridobljena po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ustreza izobrazbi druge stopnje);
- pedagoško-andragoška izobrazba;
- opravljen strokovni izpit s področja vzgoje in izobraževanja;
- najmanj 5 let delovnih izkušenj, od tega najmanj 3 leta v izobraževanju odraslih;
- priložen program vodenja in vizije razvoja Ljudske univerze Jesenice za obdobje 5 let.

Zaželeno je, da imajo kandidati/ke pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda, znanje angleškega jezika ter izkušnje pri vodenju projektov.

Pisne prijave morajo vsebovati dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev:

- dokazila o izobrazbi,
- dokazila o opravljenem strokovnem izpitu VIZ in PAI,
- dokazila o delovnih izkušnjah,
- potrdilo (izpis dejstev iz kazenske evidence) o nekaznovanosti,
- potrdilo sodišča, da zoper osebo ne teče kazenski postopek,
- potrdilo iz evidence izbrisanih obsodb za kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost, ki ga izda Ministrstvo za pravosodje,
- življenjepis,
- program vodenja in vizije razvoja zavoda za obdobje 5 let.

Potrdila ne smejo biti starejša od 30 dni.

Izbrani kandidat/ka bo imenovan/a za dobo 5 let, od 1. 11. 2022 dalje. Delo na delovnem mestu direktorja/direktorice se opravlja polni delovni čas.

Kandidati/ke pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih razpisnih pogojev (originali ali overjene kopije), potrdili in kratkim življenjepisom pošljejo priporočeno v zaprti ovojnici z oznako »Ne odpiraj – prijava na razpis za delovno mesto direktorja/direktorice« na naslov Svet zavoda Ljudske univerze Jesenice, Delavska ulica 1, 4270 Jesenice, v 10 dneh od objave tega razpisa. Vloga bo štela za pravočasno, če bo zadnji dan roka, to je 5. 9. 2022, oddana s priporočeno pošiljko. Vloge kandidatov/k, ki ne izpolnjujejo zakonsko predpisanih pogojev za zasedbo delovnega mesta, bodo izločene iz postopka.

Kandidati/ke bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli/e v zakonitem roku.

Počutili so se varneje

Slovenski policisti, med njimi tudi Darko Pavlič z letališke policije na Brniku, so končali enomesečno službovanje na Hrvaškem. Zaradi njih so se slovenski državljani v policijskih postopkih počutili varneje.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Trije slovenski policisti, ki so bili na vrhuncu turistične sezone napoteni na hrvaško obalo, so se vrnili domov. Kot so sporočili s policije, so imeli veliko dela, njihova prisotnost na Hrvaškem pa se je izkazala za pozitivno, ne nazadnje so se slovenski državljani v postopkih ob prisotnosti slovenskega policista počutili varneje. Med napoteni policisti je bil tudi Darko Pavlič s Postaje letališke policije Brnik, ki je od 17. julija do 18. avgusta skupaj s hrvaškimi kolegi delal v Pulju. Med drugim je pomagal pri izsleditvi v Brežicah ukradenega vozila, ki so ga našli v avtomehanični delavnici na območju Umaga. Na Hrvaškem sta sicer službovala še Drago Butara iz Policijske postaje Krško (na Krku) in Drago Buček iz Policijske postaje Gornji Petrovci (v Novalji).

Hrvaška policija že več let v času poletne turistične sezone na nekatere svoje turistične destinacije povabi predstavnike policij tistih držav EU in tretjih držav, katerih državljani predstavljajo

Vodstvo slovenske policije je v sredo sprejelo policiste, ki so službovali na Hrvaškem. Na sliki (z leve): Roman Čoh iz Sektorja za mednarodne policijske operacije, policista Drago Buček in Darko Pavlič ter pomočnik generalnega direktorja policije Jože Senica. / Foto: Policija

visok delež tujih turistov. Slovenska policija se je za tak način sodelovanja prvič odločila v letu 2011 v okviru projekta Varna turistična sezona, ki se na Hrvaškem izvaja že 17. leto zapored. V letošnjem projektu je sicer sodelovalo sto tujih policistov iz dvajsetih različnih policijskih organizacij in 18 držav.

Slovenski policisti so nudili pomoč tako hrvaškim policistom, ki so imeli postopke s slovenskimi državljani, kot slovenskim

državljanom, ki so se znašli v postopku. »Takšna oblika pomoči se je ponovno izkazala kot izjemno uspešna in koristna za naše državljane, ki počitnikujejo na Hrvaškem, za hrvaške policiste, ki jim slovenski nudijo pomoč pri premoščanju jezikovnih ovir in izmenjavi informacij s slovensko policijo, pa tudi za slovenske policiste, ki se vsakič domov vrnejo z novimi delovnimi in strokovnimi izkušnjami,« so sporočili s policije.

Slovenski policisti so bili angažirani predvsem na področju splošnih policijskih nalog, povezanih z zagotavljanjem javnega reda in miru, nadzorom cestnega prometa, obravnavo kaznivih dejanj idr. Slovenske turiste so seznanjali s preventivnimi nasveti, kako poskrbeti za varnost svojega premoženja tudi v času dopusta. Večkrat so bili vključeni v preventivne aktivnosti na t. i. informacijskih točkah.

V tednu dni več kot tri tisoč kršitev

V avgustovskem nadzoru hitrosti so slovenski policisti kršiteljem izdali več kot dva tisoč plačilnih nalogov, več kot petsto tujcem pa mandatne kazni izrekli na kraju kršitve.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V sedemdnevem poostrenem nadzoru hitrosti, ki je potekal ta mesec, so slovenski policisti ugotovili 3247 prekoračitev hitrosti. Izdali so 2172 plačilnih nalogov, 514 tujcem so izrekli mandatne kazni na kraju, 516 voznikov, ki so storili manjše prekrške, pa so opozorili. V 38 primerih policija vodi hitri postopek, na sodišče pa so posredovali sedem obdolžilnih predlogov.

Največ prekoračitev hitrosti – 2591 – so policisti obravnavali v naselju, izven naselja so ugotovili 390 tovrstnih kršitev, 266 voznikov pa je vozilo prehitro na hitrih cestah

Gorenski policisti so v poostrenem nadzoru ugotovili 147 prekoračitev hitrosti. / Foto: Gorazd Kavčič

in avtocestah. Gorenski policisti so v istem obdobju obravnavali 147 prekoračitev

hitrosti, od tega 67 v naselju, 48 izven naselja ter 32 na hitrih cestah in avtocesti.

Poostren nadzor je potekal v okviru preventivne akcije, s katero so želeli umiriti hitrosti v prometu in vplivati na zavedanje ljudi, da lahko z zmanjšanjem hitrosti vožnje že za nekaj kilometrov na uro pomembno zmanjšajo tudi tveganje za nastanek prometnih nesreč in težo njihovih posledic. Večje povprečne hitrosti so sicer značilne predvsem za obdobja lepega vremena, ko so vozne lastnosti cest dobre, zato lahko vozniki dobio lažen občutek varnosti in vozijo hitreje. Poletje je tudi čas dopustov, takrat je navadno tudi promet gostejši, zato lahko do nesreče pride hitreje.

Na delavca padel težji material

Žeje pri Komendi – V torek okoli 1. ure se je v podjetju v Žejah pri Komendi zgodila delovna nesreča. Po ugotovitvah policistov je na delavca pri premeščanju padel težji material in ga huje poškodoval. Z reševalnim vozilom so ga odpeljali v ljubljanski klinični center. Policisti o nesreči še zbirajo obvestila, o ugotovitvah pa bodo obvestili pristojno tožilstvo.

Zasmodilo se je v posodi na štedilniku

Kranj – V torek popoldan so kranjski poklicni gasilci in prostovoljni gasilci s Primskovega odhiteli na Vrečkovo ulico v Kranju, kjer se je iz enega od stanovanj valil dim in je kazalo na požar. Ker nikogar ni bilo doma, so v stanovanje vstopili s tehničnim posegom in s štedilnika odstranili posodo, v kateri se je zažgala hrana. Na koncu so še prezračili prostore.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLLED

Nekoč le za lov, danes tudi v veselje

S koncertom ob občinskem prazniku je Društvo Lovski rogisti Bohinj zaznamovalo 25-letnico delovanja, ki jo praznujejo letos. So ena izmed le dveh gorenjskih glasbenih skupin, ki še neguje to žlahtno lovsko tradicijo.

MARJANA AHAČIČ

Na vprašanje, ali so bolj lovci ali bolj glasbeniki, je po lepo obiskanem jubilejnim koncertu v Bohinjski Bistrici prejšnjo nedeljo predsednik bohinjskih lovskih rogistov Peter Benedik odgovoril s širokim nasmehom in odločnim: »Kar oboje enako!« Čprav je priznal, da je pravih lovcev v eni od le dveh gorenjskih skupin rogistov bolj malo, od 13 članov le trije, jih je čisto dovolj za resen glasbeni sestav, je še dodal.

»Se je že zgodilo, da smo igrali na dveh pogrebih hkrati – pol nas je šlo na enega, pol pa na drugega,« razloži, kako so danes poleg koncertov in priložnostnih nastopov videti aktivnosti rogistov, nekoč zadolženih predvsem za to, da so z mogočnim in predirnim zvokom zaznamovali začetek, nato pa tudi konec lova.

»Svoje 'štíme' so bile, če je padel srnjak, drugačne, če je padel jelen ... « je še pojasnil Benedik. »K nam v Bohinj je sicer rog, če držijo moji podatki, prvi pripeljal neki lovec Ruppe iz Nemčije. Lovski družini Stara Fužina je poklonil tri rogove in je bil tudi prvi, ki je v Bohinju zaigral na lovski rog, ko je kot gost ustrelil srnjaka.«

Nato so lovske rogove v Bohinju poznali in igrali; Skalarjev Tonček, Stojko Žmitek in Rožičev Boris so se v sedemdesetih letih vozili na vaje celo v Gorje, pravi Benedik. »Ampak takrat se ni prijelo; ni bilo ne posluha ne denarja, smo pa kasneje prav na pobudo zdaj že pokojnega Stojka Žmitka, nato dolgotnega predsednika in častnega člana, pred četrto stoletja vendarle začeli igrati.«

Začetki pred 25 leti so bili kar težki, se spominja Benedik, ob Janezu Smukavcu

Lovski rogisti iz Bohinja letos praznujejo 25-letnico delovanja.

danes edini, ki je pri bohinjskih rogistih vse od ustanovitve dalje.

»Dobili smo se, da bi igrali, in na sestanek povabili predsednike lovskih družin Bohinja. Imeli smo voljo, denarja pa ne. Pa se je za finančno podporo odločila Lovska družina Nomenj Gorjuše, ki nam je namenila dva tisoč tedanjih mark, s katerimi smo kupili dva velika in dva mala rogova. Po enega velikega in enega malega sta nato kupili še lovski družini Bohinjska Bistrica in Stara Fužina in začeli smo hoditi na vaje. Igrati na začetku še nismo mogli zaslužiti, pa smo prošnjo za pomoč naslovili na zvezo lovskih družin Gorenjske. Tam so nam

povedali, da nam lahko finančno pomagajo le, če smo organizirani v društvo, ki ima tudi svoj račun. Pa smo se organizirali in dobili nekaj denarja, za kar smo še danes hvaležni. Hvaležni smo tudi Lovski družini Stara Fužina, ki nam odstopa prostora za vaje.«

Na Gorenjskem trenutno delujejo le tri lovske glasbene skupine: lovski rogisti iz Bohinja in iz Selca ter lovski pevski zbor iz Škofje Loke. V vsej Sloveniji je sicer trenutno 17 skupin lovskih rogistov.

Po težkih začetkih so pod strokovnim vodstvom obvladali iz leta v leto več programa, ki je danes že kar zajeten, bohinjski rogisti pa s ponosom lahko rečejo, da jim gre igranje zdaj dobro

od rok. »Igramo na lovskih prireditvah, udeležujemo se različnih srečanj rogistov, kjerkoli že so, sodelujemo na prireditvah Občine Bohinj, priredili smo že dve srečanja lovskih glasbenih skupin, pred tremi leti smo pa smo se udeležili tekmovanja v Avstriji, na katerem

smo osvojili visoko nagrado, srebrni lovski rog,« našteva Benedik.

Njihovi mentorji so profesionalni glasbeniki, v zadnjem obdobju Anton Mikelj in Martin Zupanc.

Inštrumenti, na katere igrajo, so večinoma izdelani v Avstriji, od tam in iz Nemčije, ki veljata za zibelki lovskega roga, prihaja tudi največ glasbe za ta instrument. Ena od skladb, ki jih igrajo na koncertih, pa je bila napisana prav zanje; gre za delo skladatelja Jožeta Grleca, ki nosi pomenljivi naslov Bohinjski rogisti prihajajo.

Zadovoljni so, da se jim radi pridružujejo mladi glasbeniki. Malo zaradi dobre družbe, malo pa zaradi glasbe in temeljitega dela, ki jim je v veselje, je povedal Benedik.

V jubilejnim letu bodo bohinjski rogisti še nastopali v domačih krajih, predvidoma proti koncu leta v Češnjici in na Gorjušah.

Rogisti so sestavni del lovstva, še danes poudarja Jože Hodnik, eden od ustanovnih članov društva rogistov. Ob njem je Peter Benedik, zdajšnji predsednik društva Lovskih rogistov Bohinj.

Kultura

V Mestni hiši je na ogled četrta razstava v seriji Podobe nekdanjega Kranja. **Stran 14**

Pogovor

Prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec in njena enciklopedična monografija **Stran 15**

Zanimivosti

Nina Cankar iz Žirov, diamantna maturantka Gimnazije Kranj, si želi kariere v znanosti. **Stran 16**

Od petka do petka

Državni zbor je znižal DDV na dobavo elektrike, zemeljskega plina, lesa za kurjavo ter na daljinsko ogrevanje za vse uporabnike. / Foto: Gorazd Kavčič

Vlada je pri seznanitvi s polletnim poročilom ugotovila obstoj resnih motenj, ki ogrožajo stabilnost zdravstvenega sistema. / Foto: Gorazd Kavčič

Na slovesnosti ob evropskem dnevu spomina na žrtve totalitarnih in avtoritarnih režimov v Ljubljani so bili navzoči tudi visoki predstavniki petih največjih verskih skupnosti v Sloveniji. / Foto: Daniel Novakovič/STA

Nad draginjo z nižjim davkom za energente

SIMON ŠUBIC

Znižali DDV za večino energentov

Državni zbor je v torek za razbremenitev prebivalstva zaradi druginje soglasno sprejel zakon o nujnem ukrepu na področju davka na dodano vrednost (DDV) za omilitev dviga cen energentov. V skladu z zakonom bo od 1. septembra letos do 31. maja 2023 DDV na dobavo elektrike, zemeljskega plina, lesa za kurjavo ter na daljinsko ogrevanje za vse uporabnike znižan z 22 na 9,5 odstotka. Ob tem je še odločil, da mora vlada za obdobje veljavnosti znižanja DDV zagotoviti regulacijo cen energentov, za katere bo veljala regulacija cen na 1. september. To sicer trenutno velja za cene elektrike in plina. Po besedah državnega sekretarja na ministrstvu za finance Tilna Božiča je cilj zakona zagotoviti, da bodo potrošniki v času največje porabe energentov oziroma v kurilni sezoni dodatno razbremenjeni posledic podražitve energentov. Predlog SDS, da bi DDV znižali na pet odstotkov, kar naj bi veljalo tudi za kurilno olje, so poslanci zavrnili. Po evropski direktivi DDV na kurilno olje sicer ni dovoljeno znižati. Božič je še napovedal, da bo ministrstvo za

infrastrukturo do konca meseca pripravilo študijo, ki naj bi pokazala, kakšni ukrepi, vključno z morebitno regulacijo cen, bi bili smiselni za dodatno znižanje stroškov ogrevanja. Predsednik vlade Robert Golob je ta teden še dejal, da bodo proračunska sredstva namenili za regulacijo cen hrane, če bo to potrebno.

Resne motnje stabilnosti zdravstvenega sistema

Vlada se je ta teden na dopisni seji seznanila s poslovanjem zdravstvenih zavodov v prvem polletju, stanjem čakalnih dob, dostopnostjo do primarne ravni zdravstvene dejavnosti in z zdravstvenim stanjem prebivalstva. Pri tem je ugotovila obstoj resnih motenj, ki ogrožajo stabilnost zdravstvenega sistema. S tem so izpolnjeni pogoji iz 63. člena zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, da vlada določi programe storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, opredeli zmogljivosti, potrebne za izvajanje programa, in določi obseg sredstev. Vlada negativno finančno stanje ugotavlja v 30 javnih zdravstvenih zavodih, pri katerih izguba znaša skoraj 50 milijonov evrov, medtem ko je negativno finančno poslovanje vseh javnih zdravstvenih zavodov

najmanj v skupni vrednosti 20 milijonov evrov. Poleg tega je na dan 21. julija na zdravstveno storitev čakalo skoraj 1.150.000 ljudi, skupno število vseh čakajočih na prvi pregled pa je približno 260.000, od katerih jih je 58 odstotkov čakalo nad najdaljšo dopustno čakalno dobo. Dostopnost do zdravstvenih storitev na primarni ravni pa se je zmanjšala za tretjino. Ob tem je minister za zdravje Danijel Bešič Loredan vodstvo Univerzitetnega kliničnega centra (UKC) Ljubljana pozval k odstopu, ker ne uživa več njegove podpore. Vodstvu UKC očita predvsem slabe poslovne rezultate (28 milijonov evrov izgube v pol leta), podaljševanje čakalnih dob in številne zamujene roke. Pri slednjem zlasti izpostavlja energetska sanacijo glavne stavbe UKC, zaradi česar obstaja tveganje, da jim ne bi uspelo počrpati evropskih kohezijskih sredstev v višini 90 milijonov evrov.

Poziv k določitvi groba pobitih vojnih ujetnikov

Komisija vlade za reševanje vprašanj prikritih grobišč je ob evropskem dnevu spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov, ki so ga počastili v torek, pozvala vlado, da čim prej sprejme pobudo za

določitev groba posmrtnih ostankov iz brezna pod Macesnovo gorico na ljubljanskem pokopališču Žale in stori vse, da se to uresniči. V izjavi za javnost so zapisali, da komisija že več let poziva, naj žrtve izvensodno pobitih po drugi svetovni vojni dobijo svoj grob v glavnem mestu Slovenije. »Prav z izkopom posmrtnih ostankov žrtev iz brezna pod Macesnovo gorico je ta pobuda toliko bolj utemeljena,« je zapisal predsednik komisije Jože Dežman. V breznu pod Macesnovo gorico so arheologi doslej izkopali posmrtno ostanke več kot dva tisoč žrtev povojnih pobojev, domneva pa se, da gre za posmrtno ostanke umorjenih slovenskih vojnih ujetnikov, je še navedeno v izjavi.

Pahor: Brez resnice in spomina ni sprave

Predsednik republike Borut Pahor je v torek na žalni slovesnosti ob evropskem dnevu spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov položil venec k Spomeniku vsem žrtvam vojn in z vojnami povezanim žrtvam na Kongresnem trgu v Ljubljani, ki so ga postavili pred petimi leti. Ob tem je v slavnostnem nagovoru poudaril pomen ohranjanja spomina na preteklost rekoč, da »brez resnice in spomina ni sprave«.

Slovinci v zamejstvu (865)

Pol stoletja likovne kolonije

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Danes, 26. avgusta, ob 11. uri bodo v telovadnici osnovne šole Vuzenica na slovenskem Koroškem zaključili 50., jubilejno likovno kolonijo mladih. O tem dogodku posebej pišem zato, ker je to edina in najstarejša oblika združevanja mladih s slovenske in avstrijske Koroške, ki so se jim z leti pridružili tudi slovenska mladina s Hrvaške, Italije in Porabja na Madžarskem. Pobudniki začetka likovnega združevanja mladih leta 1970 so bili nekdanji ravnatelj vuzeniške osnovne šole pokojni Lojze Gobec, vuzeniški učitelj in pedagog Štefan Kresnik in pokojni selski župan, podpredsednik Slovenske prosvetne zveze in ravnatelj ljudske šole v Selah Herman Velik.

Likovna kolonija je v petdesetih letih sprejela pod svoje okrilje blizu dva tisoč otrok, pri katerih je odkrivala in spodbujala likovno ustvarjalnost, pomagala pri rasti medsebojnega spoznavanja in sodelovanja mladih iz držav, v katerih živijo Slovenci, krepila sodelovanje med slovenskimi kulturni-

Likovne kolonije mladih se je krepilo čezmejno kulturno sodelovanje.

Les je lep

Na celovškem sejmišču bodo v sredo, 31. avgusta, po štiriletni prekinitvi, znova odprli tradicionalni lesni sejem, ki bo trajal do sobote, 3. septembra. Na njem bo

Prihodnji petek, 2. septembra, se bo na pliberškem travniku začel tradicionalni jormak, največja sejmska prireditev na prostem in ljudski praznik na Južnem Koroškem. Njen začetek sega v leto 1393. V štirih dneh jo obišče nad 100.000 ljudi.

mi organizacijami in ustanovami med temi državami in – to je še posebej pomembno – utrjevala znanje slovenščine kot maternega jezika sodelujočih otrok. Tudi zaradi

sodelovalo 500 razstavljavcev iz 20 držav, tudi iz Slovenije. Slovenska gospodarska zbornica iz Celovca pripravlja za to priložnost poseben dogodek z naslovom Les

Likovna kolonija mladih je najstarejša slovenska čezmejna likovna prireditev. Na posnetku je počastitev njenega 40-letnega delovanja. / Foto: arhiv Gorenjskega glasa

je lep. V petek, 2. septembra, vabi posameznike in institucije, ki delujejo na področju gozdarstva in lesarstva, na Koroško, kjer bo od pol devetih najprej možen ogled sodobnega lesnega centra in proizvodnje lesnih izdelkov v Šentvidu na Glini (St. Veit an der Glan), opoldne pa bo

najprej ogled celovškega sejma, od druge ure naprej pa možnost pogovorov s partnerji iz Koroške in Južne Tirolske, ki bodo tudi gostje na celovškem sejmu. Informacije o možnostih sodelovanja v poslovni delegaciji daje Slovenska gospodarska zveza v Celovcu.

Po svetu

Suša, svetovno nevarna

Kuge, lakote in vojske – reši nas, o gospod! To je prošnja, ki se v zgodovini človeštva kar naprej ponavlja. Ena od nevarnosti, ki lahko povzroči vse troje in ogrozi svetovni mir, so podnebne spremembe in med njimi zlasti suša ...

MIHA NAGLIČ

Je suša še obvladljiva

Tehtno in zanimivo je pričevanje in razmišljanje, ki ga je o suši napisal Ibrahim Thiaw, izvršni sekretar pri Združenih narodih in skrbnik Konvencije ZN za boj proti dezertifikaciji. »Suša je morda res starodavna nadloga, a stanje postaja vedno slabše. Ni je regije ali države na svetu, na katero ne bi vplivala. Jug Evrope je v primežu hude suše, v Italiji najhujše v zadnjih 70 letih. Zadnji dve desetletji sta bili na zahodu Združenih držav Amerike najbolj sušni v 1200 letih. Čile se že 13. zaporedno leto spopada s sušo, v Monterreyu, tretjem največjem mestu v Mehiki, pa so morali omejiti porabo vode. Na Afriškem rogu, v Etiopiji, Keniji in Somaliji, že četrto leto zapored ni dežja, kar za ljudi, živino in ekosistem postaja nevzdržno. Zaradi pomanjkanja primerne prehrane otroci umirajo za boleznimi, ki bi jih sicer preboleli. V regiji je poginilo celo ogromno kamel, ki sicer preživijo dlje kot ljudje in druge živali. Vse to trpljenje v meni prebujata travmatične spomine na prvo srečanje s sušo, ki se je zgodilo v Mavretaniji. Star sem bil komaj 12 let, ko so vsa gospodinjstva v naši

skupnosti izgubila vse – hrano, živino, sredstva za preživetje. Ker niso mogli več preživljati družin, so si mnogi odrasli vzeli življenje. Izkušnja je ostala, motivira me, da se trudim zagotavljati, da nobenemu otroku več ne bi bilo treba doživeti česa takšnega. Žal še vedno mnogo ljudi za zmeraj zaznamuje suša in še več jih bo. Projekcije znanstvenikov namreč kažejo, da bodo zaradi podnebnih sprememb sušna obdobja pogostejša in daljša, do leta 2050 naj bi suša prizadela tri od štirih ljudi na svetu. V vseh regijah postajajo območja bolj suha, in čeprav se znanstveniki še ne morejo zediniti, kje natančno bodo nastale najbolj sušne razmere, se strinjajo, da degradacija tal težavo le še poslabšuje. Še huje, šesto poročilo Medvladnega foruma za podnebne spremembe opozarja, da se ne trudimo dovolj, da bi zmanjšali emisije toplogrednih plinov in preprečili, da bi se razmere v prihodnjih desetletjih še poslabšale. Nedavni travmatični dogodki bi morali skupaj z zadnjimi strokovnimi projekcijami v nas vzbuditi občutek nujnosti ter spodbuditi ljudi k prizadevanju, da bi se v prihodnje lahko bolje spopadali s sušo. Suša je naravni pojav, a ni treba, da postane naravna katastrofa.

Degradacijo tal lahko vsaj delno omejimo z boljšo rabo zemljišč in vode ter iniciativami za obnovo zemljišč in tal. V nedavnem poročilu sta Organizacija združenih narodov za hrano in kmetijstvo ter Konvencija ZN o boju proti dezertifikaciji omenili uspešne primere sistemov, ki so zmanjšali nevarnost suše na ranljivih območjih. V Braziliji, Etiopiji, Indiji in Tuniziji za zmanjšanje vplivov suše uporabljajo kombinacijo zbiranja vode in trajnostne uporabe zemljišč. Takšne prijeme bi lahko uporabile vse države, da bi ljudem omogočile dostop do vode. Velika pomanjkljivost trenutnega pristopa je, da bazira na sistemih posameznih držav, čeprav se suša ne ozira na politične meje. Ključno je proaktivno načrtovanje po različnih sektorjih znotraj držav, a brez mednarodnega sodelovanja bo vpliv, ki ga ima suša na okolje in življenje, prej ali slej dosegel tudi druge države. Pogosti stranski učinki so konflikti zaradi okrnjenih zalog vode, višje cene ali pomanjkanje hrane, gozdni požari, množičen pogin divjih in domačih živali, peščne nevihte, prisilne migracije in nemiri ...« V nadaljevanju avtor predstavi še nekatere akcije proti suši, ki po

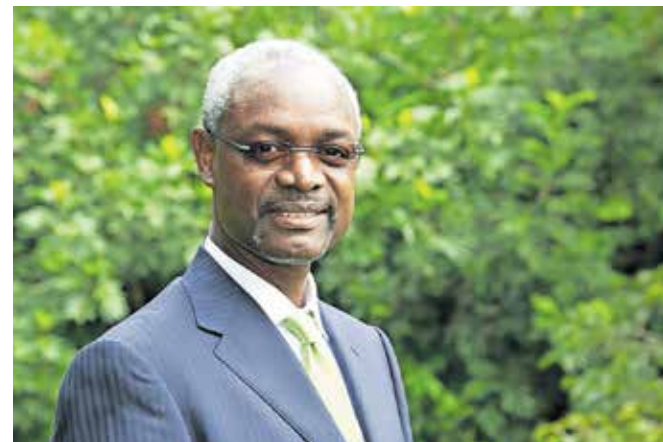
svetu že potekajo, sklene pa spodbudno: »Skupaj lahko obvladamo posledice suše. A vsi voditelji, tudi lokalni, se bodo morali zavezati, da bodo storili vse potrebno za spopadanje s sušo, in to takoj.« (Vir: Delo, 3. 8. 2022)

Kaj je suša

Čeprav vsi vemo, kaj suša je, je dobro poznati njeno bolj natančno opredelitev. »Suša je izredno stanje v naravi, po dolgotrajnem pomanjkanju vode v neki pokrajini ... Glede na nastanek lahko govorimo o treh tipih suše: 1. meteorološke (vremenske) – če daljše obdobje ne dežuje; 2. kmetijske suše – če v določenem času pade premalo dežja za potrebe rasti rastlin; 3. hidrološke (vodostojne) – ko se rezerva vode v podtalnicah, jezerih in ledenikih zelo zmanjša ...« (Vir: Wikipedija) Imamo torej vse tri.

Kuge, lakote in vojske ...

To niso le besede, so metafore, prispevke. Naša »kuga« je covid-19. »Lakote« je po svetu vse več dobesedno, in še več je bo, če Ukrajina ne bo mogla pridelovati in izvažati raznih žit. »Vojsko« doživljamo predvsem kot vojno v Ukrajini, ki se dogaja na meji jedrskega spopada. Stara prošnja je torej več kot aktualna.

Ibrahim Thiaw, rojen 1957 v Mavretaniji, je izvršni sekretar pri Združenih narodih in skrbnik Konvencije ZN za boj proti dezertifikaciji. / Foto: Unef

Peščeni vihar v osušeni Somaliji, fotografiran marca 2012. Zdaj je takih prizorov po svetu vedno več. / Foto: Wikipedija

Apoteoza vojne, slika ruskega slikarja Vasilija Vereščagina iz leta 1871. Namenil jo je vsem osvajalcem, torej tudi ruskim v Ukrajini ... / Foto: Wikipedija

Nove knjige (647)

Otroci zla

MIHA NAGLIČ

»Hajrijo so posilili trije moški, in to pred njenim možem, hodžo, njega pa prisilili, da gleda, kako jo skrunijo. Nato so ga ubili s puško, katere cev so mu prej porinili v usta. Njo, nosečo in osramočeno, so pustili živeti. Bila je ena od žensk, ki so jih pripeljali v porodnišnico. Hotela je splaviti, vendar je bilo prepozno. Ko je rodila, otroka ni hotela niti pogledati. Samo preklinjala je tiste, ki so ji to storili, in klicala nadnje maščevanje. Že takrat smo vsi v njeni bližini vedeli, da jih bo doletela kazen. Ko bi jo videli, bi vedeli, o čem govorim. Še danes Hajrijina kletev usmerja življenje mojega sina. /.../ Naslednje jutro se je zbudila in ni mogla več govoriti. Ko so jo od

tam odpeljali v kovinsko psihiatrično bolnišnico, so otroka pustili v porodnišnici. Od prvega trenutka sem vedel, da me Gospod preizkuša in da je moja naloga sprejeti plod tistih zlikovcev ter mu podariti življenje, vredno človeka. Iz demonskega semena naj bi ustvaril človeka. Na začetku sva s Stano otroka nosila domov, da sva ga nahranila in preoblekla, nato pa sva ga odnesla nazaj v porodnišnico. Pozneje sva spoznala, da ga ne želiva več nositi nazaj. Spoznala sva, da je najin sin, da ga hočeva za vedno. Nanj sem nehal gledati kot na preizkušnjo. Vzljubil sem ga, gospod Bobić. Bil je otrok kot vsak drug. Igral se je, učil ... Bil je poreden ... Bolan ... Bil je ... samo otrok. Moj otrok!« (str. 341–342)

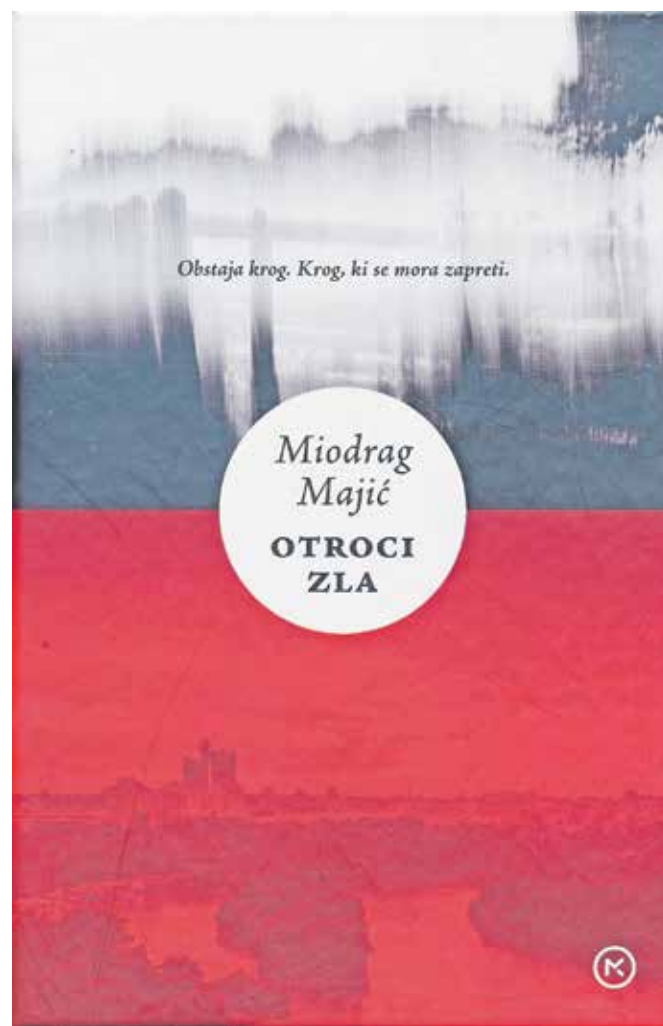
V gornjem odlomku stavec Pažin pripoveduje odvetniku Nikoli Bobiću, glavnemu junaku tega romana, kako sta z ženo posinivila enega od »otrok zla«. To so bili otroci muslimanskih žensk, ki so jih srbski vojaki posilili v vojni v Bosni, matere pa jih po porodu niso

Miodrag Majić, Otroci zla, prevedla Tanja Bulajić, Mladinska knjiga, Ljubljana, 2022, 440 strani

hotele obdržati. Glavni zaplet romana pa je v umorih, ki se že pred gornjim pogovorom zgodijo v Beogradu. Tu najprej ubijejo poslanca, ki je eden od kandidatov za novega srbskega premierja, potem še brutalnega policijskega inšpektorja. Kdo je morilec? Izkaže se, da je to ravno ta posvojeni otrok

– Dragan. Ta je služil umorjenemu poslancu kot njegov varnostnik. Umorjeni inšpektor ga razkrije kot morilca, a ga v sodnem procesu odvetnik Bobić uspešno brani in je oproščen. No, na koncu se izkaže, da sta bila poslanec in inšpektor dva od tistih treh posiljevalcev. Ubil

pa ju je dejansko Dragan, ki čaka, da iz zapora izpusti jo še tretjega in pokonča še tega, in tako izpolni materino kletev. Oseba, ki vse to preiskuje in razkriva, pa je Nikola, ki se spriči skorumpiranosti policije in tožilstva sam poda v preiskavo teh zločinov ... Izvrstno in nape-to branje, priporočam.

Novi ljudje, nove soseske

V Mestni hiši je na ogled četrta razstava v seriji Podobe nekdanjega Kranja, ki jo pripravljajo v Gorenjskem muzeju. V središču pozornosti avtorice Monike Rogelj je bila gradnja novih stanovanjskih sosesk in s tem razvoj in rast mesta Kranj v dvajsetem stoletju.

IGOR KAVČIČ

Ne gre dvomiti, da bo tokratna – po obsegu sicer majhna, ob temi, ki jo obravnava, pa velika – muzejska razstava v Mestni hiši z naslovom Nove soseske pri veliki večini Kranjčanov vzbudila množico spominov na preteklost in z njo čas, ki ga ni več. Starejši se bodo vrnili v mlada leta, ko so prihajali do prvih lastnih stanovanj, tistim v srednjih letih se bodo skozi misli vrstile slike iz vsakdanjega blokovega živčava v njihovem otroštvu, mlajši pa bodo na fotografijah – teh na panojih res ne manjka – morda našli podobe starih stavb, vrtov, polj, ki so jih skozi leta zamenjali novi stanovanjski bloki, šole, trgovine ...

Prav spomini so za nekaj besed uvoda k razstavi spodbudili tudi »srednjeletnika«, avtorja teh vrstic. Ravno v teh dneh mi je prijatelj Uroš Florjančič, na fotografiji desno spodaj tisti najmlajši v otroškem vozičku, poslal nekaj fotografij, ki jih je njegova mama Vera posnela v Šorlijevem naselju, v soseski, v kateri smo preživljali svoje otroštvo, nekateri le nekaj let, drugi pa, dokler nismo šli »na svoje« in se osamosvojili od staršev. Ob fotografiji, na njej sva vrstnika Igor in Simon, leto za nama Rudi in še njegov štiri leta mlajši brat Uroš, se namreč v spominu odpre »predal« s slikami blokovega življenja v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. »Mulci« s Šorlijeve 13, blok je veljal za iskrškega, saj je bil pri večini od nas vsaj eden od staršev zaposlen v Iskri, in sosednjih stopnišč smo tako kot drugi otroci v naselju velik del dneva preživeli zunaj, v okolici blokov. Pozimi na smučkah na hribu

pri Prešernovi šoli, spomladi na improviziranem nogometnem igrišču na travniku med bloki, poleti na bližnjem polju z »rabutanjem« koruze in jeseni ob ograji vojašnice, kjer so nas vojaki največkrat spraševali po »starejših sestrah«. Živčav se je običajno zaključeval s tistim znamenitim stavkom naših mam, ki so nas klicale z balkonom: »Prid' gor. Ura je že osem.« In našim običajnim odgovorom: »Sam' še mal'«

Vse večje potrebe po stanovanjih

Avtorica razstave Monika Rogelj skozi gradnjo novih stanovanjskih sosesk spremlja hitro spreminjanje podobe Kranja v 20. stoletju. »Z razstavo, ki sem jo zasnovala kronološko, sem želela pokazati na spreminjanje prostora v mestu, ko se ta začne širiti čez meje starega mestnega jedra,« poudari avtorica in najprej predstavi gradnje v tridesetih letih, ko se je mesto širilo v smeri do Vodovodnega stolpa. To so

»Mulci« s Šorlijeve 13 leta 1972: ob bratih Rudiju in mlajšemu Urošu Florjančiču vrstnika na levi Igor Kavčič in desni Simon Cvirn / Foto: Vera Florjančič

Monika Rogelj na razstavi o gradnji novih sosesk v dvajsetem stoletju v Kranju / Foto: Igor Kavčič

bile predvsem posamezne družinske hiše na nekdanjih vrtovih meščanov, kar je bil rezultat gospodarske uspešnosti Kranjčanov. Težišče razstave je avtorica usmerila v čas po drugi svetovni vojni, ko gradnja stanovanj »eksplodira« zaradi vse večjih

potreb in novih družbenih, gospodarskih ter socialnih usmeritev. Kranj je kot razvito industrijsko mesto sicer kazal potrebe po stanovanjih že pred drugo svetovno vojno, po njej pa se je v mesto priselilo vedno več ljudi, tudi po tisoč na leto.

Ljudje so se priseljevali iz okoliških vasi pa tudi iz drugih republik takratne države. »Potrebe so bile večje, kot so lahko zgradili stanovanj. Do leta 1955 je bilo gradenj malo, ko pa so ustanovili Stanovanjski sklad, v katerega so tovarne prispevale od plač delavcev, pa se je začel namensko zbirati denar za družbeno gradnjo,« pojasni sogovornica. »Potrebe so bile drugačne, način življenja sodobnejši, po drugi strani pa je bil tudi namen politike ustvariti novo upravno središče mesta v smeri proti severu. V ta kontekst je kasneje sodil tudi Nebotičnik, saj so silheto mesta s cerkva želeli premakniti na novo vertikalno.«

Novo mestno središče

Na Zlatem polju je najprej zrasedel dijaški dom, za njim pa se je gradilo vse do konca šestdesetih let, ko je med Koroško in današnjo Bleiweisovo cesto začelo primanjkovati prostora. Ob širjenju na sever je bilo sicer določeno, do kod bi se gradilo, a se je meja vedno bolj pomikala na polja. Vodička po razstavi na naslednjem panoju predstavi širjenje mesta proti Vodovodnemu stolpu. Konec šestdesetih so tam začeli graditi Šorlijevo naselje in v njem tudi visoke stolpnice. Gradilo se je za delavce Iskre, Planike, Save ... Sledil je urbanistični načrt poselitve vzhodnega dela mesta.

Rogljeva pove, da je Planina edino kranjsko naselje, ki je bilo načrtovano celostno. Šlo je za gradnjo v treh fazah, skupaj s pet tisoč stanovanji. »Poskrbljeno je bilo tudi za ureditev celotne infrastrukture, od šol in dvoran do preskrbe prebivalstva. Na

Rušenje Majdičeve hiše in gradnja Hotela Creina leta 1967. Na desni strani ceste še stojita Gorjančeva hiša in stavba tiskarne. / Foto: Cene Avguštin, fototeka Gorenjskega muzeja

Zlatem polju so bili bloki že vseljeni, infrastrukturo pa so urejali z desetletnim zamikom. Ob Vodovodnem stolpu so hkrati gradili tudi garaže, uredili trgovsko in drugo oskrbo, zgradili šolo.

Sogovornica se je posvetila tudi nastajanju novega središča Kranja ob Koroški in Bleiweisovi cesti. »Tam je Kranj z velikimi gradnjami doživel največje spremembe, vsaj kar se tiče historičnih stavb. Marsikatera stavba, ki je bila dolgo v zavesti Kranjčanov, je bila porušena za namen druge gradnje. Vedno poudarjamo veliko Majdičevo hišo zraven gimnazije, tam je sedaj Hotel Creina, na nasprotni strani ceste so se stare stavbe umikale blagovnici Globus. V petdesetih so zgradili prizidek k občini, preuredili Trg revolucije (sedaj Slovenski trg), Narodnemu domu namenili novo

fasado ... Dvajset let kasneje so avtobusno postajo preselili na začasno lokacijo, kjer je še zdaj, v osemdesetih se ruši predel naprej od gimnazije, Kranj dobi novo stavbo banke in policije ...« pripoveduje Monika Rogelj; na vprašanje, kje danes vidi center Kranja, pa odgovarja: »Mogoče sem nekoliko obremenjena s starim mestnim jedrom, stroko in svojim delom v muzeju, zato mi središče mesta še vedno predstavlja staro mestno jedro, središče življenja Kranja pa je zagotovo višje proti severu, kjer sta občina in gimnazija, zdaj tudi knjižnica. Lahko bi rekla, da ima mesto dve središči.

Na ogled veliko fotografij

Kot je še poudarila, ima Gorenjski muzej bogato fototeko, saj se so predvsem v šestdesetih in sedemdesetih za tedanje razmere rušenja in novogradnje precej fotografirali tudi za potrebe Gorenjskega glasa. »Tokrat sem zato izbirala foto-

grafije, ki so bile v preteklosti redkeje objavljane, iskala sem primerjave pred novogradnjami in po njih. Je pa res, da na fotografijah manjkajo ljudje. Soseske so bile vendarle živahne, polne življenja, mladih družin, otrok. Naj na tem mestu apeliram na bralke in bralce, ki imajo morda v svojem arhivu fotografije iz časov nastajanja in prvih let življenja v soseskah, da stopijo z nami v stik,« pove avtorica razstave, ki je na ogled postavila tudi izbor razglednic, ki so eden dragocenih virov pri predstavljanju podob mesta v preteklosti.

Razstava bo v Mestni hiši na ogled do sredine oktobra, zagotovo pa gre za tematiko, ki bi bila zanimiva za širšo predstavitev, saj se prebivalci Kranja v družbi nekdanjih novih sosesk kaj hitro lahko poistovetijo z razstavljenim.

Pogled na sosesko Vodovodni stolp v sedemdesetih letih. / Foto: Tone Marčan, fototeka Gorenjskega muzeja

Pogovor

Ta monografija je življenjsko delo

Prof. dr.
Zvonka
Zupanič
Slavec

Kranjčanka prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec, dr. med., zgodovinarica medicine in medicinska humanistka, ustvarja enciklopedično monografijo Zgodovina zdravstva in medicine na Slovenskem, po mnenju nekaterih njenih sopotnikov herojsko delo. V skupnem obsegu štirih knjig bo okoli 2500 strani formata A4, opremljenih z okoli šest tisoč fotografijami. Pred kratkim je izšla tretja knjiga.

SUZANA P. KOVAČIČ

V prvih dveh knjigah Zgodovina zdravstva in medicine na Slovenskem, izdanih v letih 2017 in 2018, obravnavate medicino skozi čas, javno zdravstvo, farmacijo, kirurške stroke, ginekologijo in porodništvo, v tretji pa področja infektologije, nevrologije, onkologije, dermatovenerologije, zobozdravstva, zdravstvenega šolstva in predkliničnih ter strokovno-zdravstvenih ved. Kakšen je namen tako obsežnega in strokovno zahtevnega dela?

Kot zdravnica, usmerjena v zgodovino medicine in medicinsko humanistiko, se v svojih letih srečevanja s to ogromno stroko zavedam, da je tudi zanamcem treba ohraniti živ spomin na enormno opravljeno delo. S samozaupanjem v znanje, ki sem ga pridobila, z možnostjo integriranja vsega znanja, neko logično sintezo in pogleda s ptičje perspektive na kompletno stroko sem si zamislila, da bom skupaj z uredniškim odborom koncipirala celoten pregled razvoja zdravstva in medicine na Slovenskem skozi čas in to enakomerno razporedila skozi več knjig.

Jezik je kljub zgoščeni strokovni vsebini jasno berljiv. Kako ste zasnovali koncept?

Vsa poglavja so enotno koncipirana; od definicije posamezne stroke, njenega razvoja v svetu in celotni Sloveniji, večinoma najprej v osrednji Sloveniji, ker je bilo tam torišče, kjer so se stvari prej dogajale, z možnostmi širjenja znanja, do potem vseh regionalnih področij in tistega, kar je pomembno izstopajočega na področju preprečevanja bolezni, zdravljenja in rehabilitacije bolnikov. Popisovala sem vso to vsebino od A in ne bom rekla do Ž, ampak raje do Š, ker bi najverjetneje čez čas lahko rekli, da pa še nismo čisto vsega povedali.

V knjigah so povzetki, prevedeni tudi v angleški jezik, povsod je vsebina spremljana s sprotimi referencami, končnimi opombami, literaturo in viri, zahvalami recenzentom. Samo tretja knjiga ima okoli sto recenzentov. Ko sem pisala npr. poglavje o razvoju onkologije – in samo področje onkologije v Sloveniji zaposluje okrog 1300 ljudi –, sem se pogovarjala s številnimi onkologi

še po tem, ko sem zbrala vsa gradiva v arhivih, poskala vse zapise, objave, sekundarne vire in vse temeljito predelala. Prvi koncepti knjige so nastali že v letu 2014. Resnično dolg proces, tudi dogovarjanja z uredniškim odborom in z urednico Sento Jaunig, sodelavko na Inštitutu za zgodovino medicine Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, ki ga vodim. Dva glavna recenzenta skozi celotno monografijo sta prof. dr. Dušan Sket in prof. dr. Alenka Radšel Medvešček.

Če je prvi del monografije bolj javnozdravstveni, drugi bolj kirurški, pa tretja knjiga obravnava med drugim področja onkologije, zobozdravstva, infektologije ...

Prof. dr. Tanja Čufer je tudi prominentna mednarodno uveljavljena onkologinja, potem so še vsi drugi, ki dajejo ogromno svojega znanja in doprinos. Tretja knjiga ima tudi okoli sto strani o zobozdravstvu, kjer sem prav tako imela veliko različnih sogovornikov, recenzentov, ki so pregledovali posamezna področja, od primarnega dela zobozdravnika v ordinaciji do kliničnega dela posameznih specialnosti. Vesela sem, da je tudi to veliko poglavje spisano verodostojno. Čez nekaj let, ko bo knjiga tudi v spletni knjigarni, bo tam že dostopna z dopolnili. Čez desetletje pa bo sledila dopolnjena izdaja.

O področju infektologije ste pisali ravno med pandemijo covid-19.

Že zdavnaj so rekli, da počasi infektologije ne bomo več potrebovali, ker da imamo zdravila, s katerimi bomo infekcijske bolezni pozdravili. Aktualne razmere so pokazale, da so bili takšni sklepi preuranjeni. Izkušnja nove velike epidemične bolezni je pokazala, kako pomembno je razumeti, kako danes funkcionira svet. Kaj pomenijo globalni trendi, migracije ljudi, globalni turizem, uvažanje hrane, živali, rastlin z vseh koncev sveta. S hiperglobalizacijo in digitalizacijo vidimo tudi, da živimo veliko nevarneje, da smo izpostavljeni veliko večjim tveganjem in da niso same dobre plati tega. Zavedati se moramo, da moramo še bolj paziti drug na drugega in preventivno ravnati. To so nova spoznanja, ki jih ta naš manjši svet pred

Prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec, dr. med. / Foto: Tina Dokl

tem ni poznal. Ozavestiti tudi lokalno, domače ... Nekomu, ki razmišlja s svojo glavo, globalni svet postavlja velika vprašanja.

Šele čas bo pokazal, kaj covid-19 pomeni za človeštvo, primerjave ste poiskali s prav tako veliko pandemično boleznijo, špansko gripo.

Ne smemo pozabiti, da smo bili ob pandemiji covid-19 vsi pred isto neznanostjo, kaj se dogaja. To, da nismo otoček sredi sveta, mora biti popolnoma jasno. Povsod po svetu smo iskali čim bolj racionalne odgovore, nihče ni točno vedel, kaj se bo zgodilo, in še zdaj ne vemo čisto točno, kako bo.

Bolezen covid-19 se je ublažila, večinoma smo se z njo že srečali in ustvarili lastni imunski sistem. Najverjetneje bo to postala oblika viroze, zaradi katere se ne izoliramo (kot prehlad). Upam pa, da se virus ne bo spet spremenil v kakšno maligno obliko, kot je bilo to v primeru španske gripe. Kar me skrbi, je to, da se je po španski gripi po dveh, treh letih pri ogromno prebolevalnikih pojavil letargični encefalitis, ki je povzročal psihično in fizično otopelost.

Študije covid-19 že kažejo, da v primeru, da virus potuje po vohalnem živcu v centralno živčevje, pri bolnikih poveča verjetnost za demenco. Racionalni ljudje sporočilo, da se ščitiš tudi z masko, razumejo.

Veljavo ste dali tudi (pozabljenim) protagonistom ...

Za vsako stvarjo je običajno brezmejno veliko truda.

strokovnjakov, ki so kariere potem delali v svetu. Žal so bili nekateri zdravniki tudi politično spodbujevani. V tako močno stroko, kot je medicina, politika nikoli ne bi smela položiti svojega prsta, ker gre vse v škodo bolnika in vodi v beg možganov.

Kaj lahko pričakujemo od četrtega dela monografije?

Opisana bodo področja interne medicine, pediatrije, urgentne medicine, psihiatrije, zdraviliške medicine, paliativne medicine. Posebej bo obravnavana medicinska etika v zvezi z evtanazijo, ki je popolnoma nesprejemljiva in nedopustna za zdravništvo. Zdravniško poslanstvo je v zdravljenju bolnikov, reševanju življenj, v porajanju in tudi naravnem zatiskanju oči bolnikov, ker je smrt sestavni del življenja in jo je treba demistificirati. O tem nas že dolga leta uči dr. Metka Klevišar, prominentna slovenska onkologinja.

V zdravstvu je dovolj denarja, in če bi se del tega preusmeril v intenziven razvoj paliativne medicine, bi v nekaj letih zagotovo lahko uspeli razviti zelo dobro paliativno oskrbo po vsej Sloveniji, kot je to na Gorenjskem že uspelo vodji paliativne oskrbe mag. Mateji Lopuh. Ne smemo se pustiti zapeljati tistim, ki imajo agendo samo v finančah. Evtanazijo so namreč vpeljale le redke najbogatejše države. Vprašajte se, zakaj.

Le malo držav ima takšno monografijo o zgodovini medicine in zdravstva. Za vas je to življenjsko delo.

Napisala in uredila sem okrog šestdeset knjig, za monografijo pa prejmem tudi zahvale ljudi, ki pravijo, da je to vstopnica v Slovensko akademijo znanosti in umetnosti, tudi za Zoisovo nagrado za vrhunsko znanstveno delo. To je bilo veliko garanje, nesvoboda dolgih let in odrekavanje vsemu prostočasnemu. A brez tega in silne discipline teh stvari ne bi spravila v življenje. Zaupala sem vase, v tim sodelavcev in zbrala pogum ter odgovornost, ker po meni tudi »leti« od ljudi, ki čutijo, da so več naredili, kot je o njih zapisano. Odprta ostajam za konstruktivno kritiko. Hvaležna sem družini in vsem, ki znate spodbujati vse tisto dobro, kar je narejenega v medicini.

Cepljenje je recimo največja stvar, ki se je zgodila v zgodovini medicine. S tem, ko je zdravnik Edward Jenner leta 1798 odkril cepivo proti črnim kozam in ko so potem skozi stoletje s silnimi težavami začeli cepiti proti kozam, je preprečil vsaj pol milijarde žrtev. Danes vemo, da celotno cepljenje, ki ga imamo, prepreči do milijarde in pol smrtnih žrtev. Cepivo proti covidu-19 pomaga, da človek ne zbolí za hudo obliko te bolezni.

Dandanes se je na račun kakovostnega zdravstvenega varstva, boljšega ekonomskega statusa, večje prosvetljenosti, boljše izobrazbe povprečna življenjska doba zelo podaljšala. To, da vzameš lekcijo, ki jo prinaša zgodovinska izkušnja, je velika stvar. Presrečna sem, da je levji delež naših največjih ustvarjalcev medicine in našega zdravstva dobil tudi v teh knjigah svoj spomenik. Čutiti moramo veliko hvaležnost vsem, ki so to gradili, ker v medicini pogosto prihaja do izgorelosti in tudi krajše življenjske dobe.

Vas je v raziskovanju kaj posebnega presenetilo?

Vedno znova se mi potrjuje to, da nikoli nismo bili zdravstvena provinca, ampak da smo imeli svoje velikane. Posebej v času socializma, ko je bilo ogromno vsakršnega spotikanja, so stvari žal še težje šle v prakso. Ta sistem je bil naravnani na uravnalovko, na nenehno jemanje iz skupne vreče velikih ustanov in na podcenjevanje zdravstvenega osebja. Ta družba je izgubila veliko

»Že zdavnaj so rekli, da počasi infektologije ne bomo več potrebovali, ker da imamo zdravila, s katerimi bomo infekcijske bolezni pozdravili. Aktualne razmere so pokazale, da so bili takšni sklepi preuranjeni. Izkušnja nove velike epidemične bolezni je pokazala, kako pomembno je razumeti, kako danes funkcionira svet.«

Zanimivosti

Želi si kariere v znanosti

Po vpogledu v izpitno dokumentacijo in ugovoru na izračun točk pri maturitetnem predmetu angleščina se je v elitno družbo dijakov, ki so na spomladanskem roku pri maturi zbrali vseh 34 možnih točk, uvrstila tudi dijakinja Gimnazije Kranj Nina Cankar.

MATEJA RANT

Nina Cankar se je za ugovor odločila, ker je pri vpogledu v izpitno dokumentacijo ugotovila, da sta ji pri angleščini zmanjkala zgolj dva odstotka. »Zdelo se mi je, da bi pri eseju iz angleščine lahko dobila še kakšno točko, saj sem prav za eseje vedno dobivala visoke ocene,« je zdaj še bolj zadovoljna z rezultatom na maturi, saj se je izkazalo, da je imela prav in je torej ne samo zlata, ampak zdaj celo diamantna maturantka.

Kot je priznala, je matura ni pretirano skrbela in tudi po koncu vseh izpitov je imela dober občutek. »Je pa res, da sem se za nekatere predmete zadnjih štirinajst dni pripravljala bolj intenzivno kot za druge – zlasti pri biologiji in slovenščini je obseg znanja zelo širok in je treba vedeti številne podrobnosti, pri matematiki ali angleščini recimo pa lahko delaš sproti in se ni treba toliko učiti tik pred zdajci.« Njen najljubši predmet je že od

Nina Cankar / Foto: Tanja Mlinar

osnovne šole dalje sicer kemija, tako da se je vsako leto udeleževala državnih tekmovanj iz kemije, že v drugem letniku gimnazije pa jo je skupaj z nekaterimi drugimi sošolci učiteljica Petra Flajnik prijavila na izbirne teste za olimpijado iz kemije. »V tretjem letniku sem se

prvič uvrstila na priprave za olimpijado, v letošnjem šolskem letu pa sem bila tudi del ekipe, ki je Slovenijo zastopala na kemijski olimpijadi na Kitajskem.« Ekipo so sicer sestavljali samo gorenjski dijaki, ki so se pripravljali pod vodstvom Martina Rihtaršiča, nekdanjega

dijaka Gimnazije Škofja Loka. »Njegove izkušnje s preteklih olimpijad so gotovo pripomogle k našemu uspehu, saj ima zato dober občutek, kaj zahtevajo na olimpijadah.« Žal ji je, da so tekmovali na daljavo in so bili zato prikrajšani za obisk Kitajske, a so se po drugi strani

toliko bolj zblizali s člani ukrajinske in madžarske ekipe, ki so se tekmovanja udeležili v Ljubljani. Znanje, ki ga zahtevajo na olimpijadi, po besedah Nine Cankar, ki si je prislužila častno omembo, močno presega srednješolsko raven znanja. »Določene stvari bi še študentom kemije povzročale težave,« se posmeje.

Srednješolsko obdobje ji bo v najlepšem spominu ostalo zaradi druženja s prijatelji, kar še toliko bolj ceni prav zaradi tega, ker so bili vmes tako dolgo ločeni zaradi epidemije covid-19. V lepem spominu ji je ostala tudi profesorica kemije Petra Flajnik. »Delno tudi zaradi nje sem se odločila za študij biokemije. Pri njej so bil ure zelo energične, puščala nam je veliko svobode pri eksperimentiranju.« Upa, da bo v višjem letniku dobila priložnost za kakšno izmenjavo v tujini, prav na študij pa jo v tujino ne vleče. »V Sloveniji je študij dobro urejen in vse imamo blizu.«

Ob delu za šolo pa je našla

čas tudi za številne druge stvari, ki jo veselijo. Med drugim je sodelovala v šolski impro ligi, v prostem času pa rada tudi bere, ustvarja in posluša glasbo. Zaključila je nižjo glasbeno šolo, kjer se je učila igrati klavir, zdaj pa kar sama študira akorde in se uči igrati kitaro. Po končanem študiju se vidi, kako raziskuje v kakšnem laboratoriju. »Največ biokemikov se zaposli na področju farmacije. Predvsem me zanimajo raziskave oziroma bolj znanstveno področje,« je priznala.

Najdaljše počitnice preživlja zelo aktivno. »Časa za pravi počitek ni bilo veliko, saj sem se že pred olimpijado, ki je potekala od 10. do 18. julija, udeležila taborjenja z žirovskimi taborniki ob Idrijci, nato pa še z loškimi taborniki ob Kolpi.« Avgusta se je z družino za nekaj dni odpravila v Budimpešto, kjer so obiskali tudi koncert Arctic Monkeys. Septembra s prijateljem načrtuje še dvotedensko potovanje z vlakom do Gibraltarja.

Prihodnost v trajnostnem turizmu

S trajnostnim turističnim razvojem je možno območja zavarovane kulturne krajine v podratitovških vaseh ohranjati in razvijati tudi v današnjem času, v svoji drugi doktorski disertaciji ugotavlja ddr. Miha Markelj iz Železnikov.

ANA ŠUBIC

Ddr. Miha Markelj iz Železnikov se že več kot 15 let – vse od dodiplomskega študija dalje – posveča raziskovanju zgodovinskih, kulturnih in prostorskih posebnosti domačega okolja. Potem ko je leta 2019 doktoriral na temo kolonizacije zgornjega dela Selške doline, je minuli mesec na Fakulteti za turistične študije Univerze na Primorskem zagovarjal že svojo drugo doktorsko disertacijo z naslovom Oblikovanje in aplikacija metode za vrednotenje kulturne krajine in trajnostni razvoj turizma: primer Selške doline.

»Z drugim doktoratom, ki predstavlja nadgradnjo prvega, sem se z zgodovinskih osnov premaknil v sedanost, v družbeno geografsko sfero. Na izbranem primeru Selške doline, natančneje na njenem zgornjem delu, na območju zavarovane kulturne krajine Sorice, Danj in Torke, disertacija ob upoštevanju

vedenja o zgodovinskem razvoju prostora pokaže možnost dolgoročnega ohranjanja in razvoj območij kulturne krajine. Teza moje drugega doktorata je, da samooskrbno kmetijstvo, ki je ustvarilo to pokrajino, v današnjem času zaradi globalizacije in družbenih sprememb ni več v celoti obstojno. Prebivalci morajo iskati druge načine preživetja, pri čemer bi dodano vrednost lahko prinesel trajnostni turistični razvoj in omogočil boljše življenje v podratitovških vaseh,« je razložil ddr. Markelj, ki dela kot zunanji strokovni sodelavec na Slovenski turistični organizaciji.

Turizem najbolj smiselna panoga

Dvojni doktor znanosti iz Železnikov kot svoj največji dosežek se vedno šteje svojo prvo doktorsko disertacijo. V njej je z analizo razvoja posestne in populacijske strukture od konca 13. stoletja dalje, ko so

Ddr. Miha Markelj se že več kot 15 let posveča raziskovanju zgodovinskih, kulturnih in prostorskih posebnosti domače Selške doline. / Foto: Tina Dokl

freisinški škofje podložnike iz Innichena na južnem Tirolskem začeli naseljevati v Sorico in okoliške vasi, ponudil vpogled v življenje in

razvoj tega prostora skozi 800-letno zgodovino. »Šlo je za zgodovinsko komponento, v drugem doktoratu pa raziskujem, kako to

območje razvijati, se pravi gospodarsko na področju turizma, ki je najbolj smiselna panoga, s katero lahko domačini ohranjajo naravno in kulturno dediščino ter kulturno krajino, ki vse to povezuje. Poudarek je na tem, da damo dodano vrednost lokalnemu okolju, ljudem, da bodo z delom, z ohranjanjem zgodovine in kulturne krajine lahko živeli in da bo to vzdržno v današnjem času,« je pojasnil ddr. Markelj, ki se pri raziskovalnem delu že vseskozi povezuje tudi s tujimi raziskovalci in institucijami.

Dognanja prenesti v prakso

Poudaril je, da ne želi, da bi njegova dosedanja raziskovalna dognanja ostala mrtva črka na papirju. »Ker smo do neke mere že raziskali lokalno okolje, sedaj iščemo možnosti, kako ta znanja prenesti v prakso. Pokazale so se možnosti sodelovanja z družvi in prijave na različne razpise za finančna

sredstva za vlaganje v infrastrukturo, ki je potrebna za ekonomski razvoj tega območja,« je povedal.

Ddr. Markelj je pomagal tudi pri ponovnem vzpostavljanju povezav Soričanov in Občine Železniki z Innichenom, kjer imajo korenine. Je velik poznavalec tirolske naselitve soriškega območja, velik izziv pa mu je predstavljalo tudi raziskovanje nekdanjega soriškega narečja, ki se je razvil po naselitvi Tirolcev po koncu 13. stoletja. Soriški narečni jezik bo po napovedih Marklja kmalu vpisan tudi v register slovenske nesnovne kulturne dediščine.

Za svoje raziskovalno delo je bil ddr. Miha Markelj že večkrat nagrajen, nazadnje konec junija, ko je ob prazniku Občine Železniki prejel občinsko priznanje za izjemne dosežke. »Moje raziskave so vezane na Selško dolino in priznanje iz domačega okolja mi predstavlja največjo motivacijo za nadaljnje delo.«

Jaz, midva in mi

Porezen

MOJCA LOGAR

profesorica geografije
in zgodovine

Na najvišji vrh Cerkljanskega hribovja sva se podala s kolesom, električnim seveda, da ne bo pomote. Avto sva parkirala na vstopu v Davčo, praktično še v Seški dolini. Slabo poznam Davčo, najbolj razpočegneno in razloženo slovensko vas. Vsaka kmetija je na samem, sosedje so daleč stran drug od drugega, ljudje pa so prijazni. Spodaj je označena Loška kolesarska pot številka osem, ki vodi v

Davčo k Davčanom. Sledila sva tem oznakam in znašla sva se na mestu, kjer pogled seže v Sorico, obdano z njeno planino, na Ratitovec in njegove vasi tik pod vrhom. Razgled je zagotovo najlepši darilo gorniku, kolesarju, padalcu, komurkoli, ki se vzpenja nekam v višino. Sama pot, ki jo premaguješ, je smisel, razgled na vrhu je darilo. Meni je to nekaj najlepšega v gorah, naj bom pohodnik ali kolesar. Sledila sva torej oznakam Loške kolesarske poti, ki so vodile v Podporezen. Ta smer nama ni bila preveč všeč, če sva hotela na vrh Porezna. Pravzaprav nama je včasih povsem vseeno, kam točno prideva. Če je pot lepa in so razgledi novi, ni pomembno, kje se vozim ali hodim. Kar nankrat se travnik odpre, tam je klop, razpelo s križanim in pipa z vodo. Kaj je lahko še lepše darilo popotniku? Klop, ki te vabi Postoj in

Postoj, počij in se odžejaj, tu v Davči je lepo.

poglej, lepo je tukaj. Križ, ki ti sporoča Bodi hvaležen za vse skupaj, da si zdrav, lahko greš na pot, in pitna izvirska voda. Postoj, počij in se odžejaj, tu v Davči je lepo. Tako sem si mislila in občudovala prizadevanja domačinov, da so postavili takšna

počivališča. Vse pohvale v Davčo, prijazni ljudje so tam doma. Ob poti občudujem še kamnine, ki so se pokazale ob cestnem useku. Škrilavci in druge stare kamnine dajejo silikatno prst vijolične barve, zato jo na vrtovih in njivah domačini posipajo z apnencem, da dobi tudi malo karbonatnih sestavin in je bolj rodovitna. Tako utrujam vsem svojim sopotnikom, največkrat je sedaj le še Janez, ki se mi smeji in me gledajo. »To sem slišal že stokrat,« pravi Janez. »Ni problema, boš pa še stoprič, vsaj ne boš pozabil,« mu odgovarjam. Želela sva priti na Porezen, in ne na Petrovo Brdo, kamor bi naju pripeljala pot, torej sva obrnila in jo mahala kar po občutku. Smer je bila prava, malo sva šla po planinski poti, malo po novi gozdni cesti, potem sva se znašla na pašniku, pa sva kolesa dvignila čez ograjo. Znašla sva se pri koritih z vodo, in tam je bila planšarija. Zopet se je pojavila modra tablica z zobatim kolesom, ki označuje turno kolesarsko pot, ki naju je pripeljala na vrh Porezna. Neizmeren ponos, kaj jaz sedaj vse zmorem, me je prevzel na vrhu. Na koncu Janez pravi: »Ti moram čestitati, ker se nisi nič prekućnila.« Zame je to najbolj zahteven teren, kar ga še lahko prevozim s kolesom.

Ubijalci najine sreče

JANEZ LOGAR

zakonski in
družinski terapevt

Morda se starejši bralci kolumne sprašujete, zakaj se danes toliko ukvarjamo z odnosi. Včasih ni bilo časa, danes smo postali zahtevni glede kakovosti odnosov, ki jih živimo. Včasih ni bilo znanja o odnosih, danes ga je veliko. Vemo tudi, da si vsi globoko v srcu želimo biti srečni. V otroštvu je naš najbolj pomemben odnos z mamo in očetom, v odrasli dobi pa odnos z možem oziroma ženo. Lahko zapišemo tudi s partnerjem ali partnerko. Urejeni odnosi so pot do sreče in zdravja. Večina ljudi se odloči za zakon/partnerstvo, zato je za večino ljudi zakonski/partnerski

odnos največja priložnost za skok v življenjsko srečo.

Na poti gradnje srečnega zakona nas pričakajo zmagi. Prvi je kritika, nerganje in stalna sitnoba, ki jo izražamo možu ali ženi. Pozitivne kritike v zakonu ni. Pogosta kritika zagotovo uničuje medsebojno sožitje. »Ti si vedno prepočasen, ti se nisi zavzela zame, ti me ne spoštuješ, ti ne urediš svojega videza, ti si predebela, ti si nesposoben rešiti problem, ti si taka in taka ...« Takšna kritika leti direktno na osebnost človeka, ki živi z nami. Dajemo mu vedeti, da je z njim nekaj narobe, da ni primeren, da se mora on ali ona spremeniti. Pri tem spregledamo lastne občutke in damo vso krivdo možu oziroma ženi. Ženske so v povprečju boljše govornice in tudi kritičarke.

Ko še poglobimo kritiko s poniževanjem (npr. vedel sem, da tega nisi sposobna, od nekdanj se obnašal kot povožena kokoš, saj še matematike nisi bil sposoben narediti v srednji šoli ...), hitro pridemo do prezira – to je drugi zmag, uničevalec. In po možnosti dodamo še ščepec sarkazma in cinizma (pogosto zadostuje že ciničen nasmešek). Norčevanje iz partnerja ima podobne učinke. Precej dobro vemo, kaj je nekdo v zakonu zamočil pred mnogimi leti.

Stalno norčevanje in poniževanje drugega uničuje človeka. Seveda pa nimamo stika z lastnimi občutki – ukvarjamo se pač z njegovimi ali njenimi napakami.

Nato vznikne tretji zmag – obramba. Ko nas nekaj zaboli (kar opisujemo zgoraj), znorimo. Se jezimo, besnimo, uporabljamo besede, nad katerimi smo še sami

Samo skupaj lahko premagava zmagje.

presenečeni. Ko smo napadeni, se pač branimo na podoben način. Z obtožbami, s sramotjenjem, z zgodovinskimi dogodki iz naše baze podatkov. Če to ni dovolj, če nismo dovolj prizadeli svojega moža (ali žene), uporabimo zadnje orožje – omenimo kakšno lastnost njegove mame ali očeta ali njen odnos, ki ni najbolj briljanten.

Potem pride še en zmag, ki nas vzame v svojo votlino in pravi: »Kar bodi užaljen, v svoji tišini, premlevajva skupaj, kaj vse je ona rekla in kako se je ona obnašala. Umakni se in jo kaznuj s tišino in samoto.« Kaznovanje s tišino in umikom (lahko fizično ali samo čustveno) je izredno boleče za oba, čeprav si tega nočeta priznati. Moški smo bolj podvrženi umiku kot ženske.

Pot vrnitve po nesreči (1)

MAJA BERTONCELJ

raznolikost
in vključevanje

Usoda je lahko zelo kruta in človeku pravzaprav v sekundi življenje obrne na glavo. To se je zgodilo tudi Katji Rakušček iz Žirov. Športnica v pravem pomenu besede. Vztrajna, polna pozitivne energije. Ko sem izvedela, da je bila prav ona nesrečna turna smučarka, ki je v začetku letošnjega februarja zdrsnila na pobočju Ratitovca, nisem mogla verjeti. Izkušena, pa se ji je kljub vsemu zgodilo. Pod kolenom ji je odtrgalo desno nogo, postala je invalidka. Z novo realnostjo se je soočila pogumno. Najslabše je, če človek obupa. Vsaka preizkušnja te naredi še močnejšega. Tako razmišlja tudi Katja. Pred kratkim sem jo poklicala in vprašala, ali bi bila svojo (pre)izkušnjo pripravljena deliti, tudi kot navdih in moč za vse tiste, ki se spopadajo s takšnimi ali drugačnimi težkimi preizkušnjami. Bila je za.

Katja je športnica že od mladih nog. »Šport je bil vedno del mojega življenja.

V otroških in mladostniških letih sem bila vsestranska športnica. Igrala sem nogomet s fanti, saj takrat še ni bilo ženskih ekip, košarko, odbojko, namizni tenis, tenis, smučala in tekla na smučeh. Zelo rada pa sem tudi tekla in kolesarila ter hodila v gore. V študentskih letih so me povsem navdušili alpinizem, plezanje in turno smučanje. Leta 1999 sem v perujskih Andih odsučala težak spust s 6345 metrov visokega Chopicalquija. Potem sem se povsem posvetila družini in otrokom. Z možem Matjazem imava tri sinove. Cene je star 25 let, Nace 22 let in Bine 18 let. Pri treh otrocih, službi in gradnji hiše časa za šport ni bilo veliko. Tako je tek postal moj glavni šport, saj sem si zanj lahko izbrila tisto pristo urico na dan. V hribe in na smučanje me je še vedno vleklo. Ko sem videla, da zelo hitro napredujem v teku, sem se resneje posvetila tekmovanjem. Tekla sem na gorskih tekah,

Katja Rakušček je uživala v športnem življenju.

/ Foto: Matjaž Rakušček

polmaratonih in pri 41 letih pretekla tudi prvi klasičen maraton na cesti. Pri skoraj 45 letih sem v Rotterdamu dosegla svoj najboljši maratonski čas 3 ure in 7 minut. V devetih zaporednih maratonih na Ljubljanskem

maratonu sem bila vedno na zmagovalnih stopničkih v svoji kategoriji,« je obujala spomine na svoje športne dosežke.

Pred dobrimi desetimi leti je začela svoje znanje in izkušnje predajati tudi

drugim, najprej mladim atletom (je vaditeljica atletike) in nato še rekreativnim tekačem. Dodatno se je usposobila še za kondicijsko trenerko in vaditeljico rekreacije odraslih. Ima svoje podjetje SportKa, kjer vodijo tekaške in funkcionalne vadbe za vse generacije. Skupaj s starejšim sinom vodita zasebni športno vadbeni studio s fitnessom SportKa, kjer skrbijo za športno dejavnost in dobro počutje mnogih Žirovcev in drugih. »Zares sem uživala športno življenje in uspešno vodila svoj studio. Kljub vsem omejitvam v zadnjih dveh letih zaradi covid-19 nam je šlo dobro. Svoje delo opravljam z velikim veseljem in predanostjo in prepričana sem, da ljudje na mojih vadbah čutijo vso to pozitivno energijo in entuziazem,« je nekaj besed namenila temu delu življenja. V času covid-19 je ostala športno aktivna tudi sama in snovala nove cilje

(Se nadaljuje)

Tunjiške zgodbe (7, 8)

Ta krofasti berač

IVAN NOGRAŠEK

Pred časom je v Tunjice in tudi druge vasi na Gorenjskem redno prihajal možakar – velik in košččen z veliko golšo. Vsi ljudje so mu rekli »ta krofasti berač«. Bil je neke vrste posebnež. Ljudje so do njega gojili neko posebno spoštovanje. Pozimi in poleti je hodil bos. Čeprav je imel stare čevlje privezane na dolgem kolu, ki ga je vedno nosil na svoji rami. Na tem kolu je imel obešeno culo, v kateri je

imel kruh in suhe hruške, kar so mu podarjale gospodinje po kmetijah. Govorili so, da sam dela namerno pokoro za velik greh, ki naj bi ga storil svoji materi. Govorilo se je, da je svojo mamo vrgel v vodnjak. Nihče ni nikoli izvedel, od kod naj bi bil doma. Če mu je gospodinja dala kos kruha, ga je s spoštovanjem zavil v svojo culo. Iz nje pa je vzel že posušen drugi kruh in ga je pojedel. Če je k hiši prišel proti večeru, so mu v hlev prinesli otep slame, na katerem

je prespal noč. Pa se je zgodilo, da je gospodar zgodaj prišel v hlev, pa je berač že sedel na molznem stolu in s kladivom tolkel po njem. Zraven pa je pel dvaintrideset, triintrideset in tako naprej in iz svojih hlač pobiral uši in jih pobijal. Nekoč pa je tega ta krofastega berača zmanjkalo, pa noben človek ni vedel, kje je ostal. Za Tunjice je veljalo, da je vsak berač porabil cel teden, da je »potehtal« vso vas, ker so hiše na velikem področju zelo raztresene med seboj.

Vasovalec Janez

Janez iz naše vasi se je zaljubil v lepo Marjanco iz sosednje vasi. V večerih je hodil tja in si pod sosedovim kozolcem izposodil lestev, da je tako prišel do okna na podstrešju, kjer je Marjanca spala. Fantom domačinom nikakor ni bilo všeč, da bi jim neki tujec speljal lušno dekle. Nikakor niso vedeli, kako naj se našega Janeza znebijo. Pa so se domislili, našagali so kline lestve, ki jo je Janez uporabljal za svoja vasovanja. Res se je Janezu posrečilo, da je priplezal na vrh lestve, prav

do okna, za katerim ga je že nestrpno čakala Marjanca. Toda naenkrat je zadržalo Janezovo telo po lestvi do tal. Prav nesrečno se je udaril na neki kamen na svojo zadnjo stran. Sam nam je kasneje pripovedoval, da se je močno udaril na svoj december. Močno je krvavel, da je imel že polne čevlje krvi. Z veliko težavo se je odvrnil proti domu. Ura je bila že krepko čez polnoč, ko je prišepal domov. Doma je bil sam v kuhinji, drugi so sredi noči vsi že spali. Janez bi rad pogledal, kakšno

rano ima tam na zadnji plati, pa je nikakor ni mogel videti. Zato je v kot kuhinje postavil ogledalo, se slekel in sklonjen gledal v ogledalo, kako močno se je udaril. Ropot v kuhinji je prebudil očeta, ki je prišel pogledat, kaj se dogaja. V kuhinji je v zelo čudnem položaju našel sina Janeza in samo zamrmral: »Saj sem vedel, da ti v glavi manjka eno kolesce, ampak, da ti jih toliko, si pa nisem mislil!« Je pa res, da je Janez dobil za ženo Majdo iz domače vasi. Marjanca pa tudi čisto drugega fanta.

www.gorenjskiglas.si

Vaš razgled

Čeprav se z globalizacijo in digitalizacijo v zadnjih desetletjih zdi, kot da se prostor in čas vse bolj krčita, stari običaji še vedno ohranjajo svoj pristični značaj. Ko se srečata preteklost in sedanost, so družbene spremembe še toliko bolj očitne, a kljub temu večkrat pozabimo, da so vse novitete nekoč še veljale za nepredstavljive. N. T. / Foto: Tina Dokl

Minulo soboto je bila prava temperatura za tekače na Triglav Trail teku v Mojstrani, saj ni bilo prevroče. No, dežne kaplje so malo presenetile ali pa poskrbele za prepotrebno osvežitev. Veter na srečo ni bil premočan, je pa v valovanje spravil napihljiv obok v cilju teka pred Slovenskim planinskim muzejem. S. K. / Foto: Nik Bertoncej

Povest

Sonce vzhaja na zahodu, 3. del

LUJ ŠPROHAR

Prešeren je bil videti zadovoljen: »Ali vam je katera še posebej pri srcu?«

Rekla je: »Vse so lepe.«

Na vratih se je pojavila Katrina in rekla: »Gospa, France je utrujen,« in dodala, »saj lahko sedete še k meni v kuhinjo.«

Julija ni vedela, kaj bi, in je pogledala Prešerna. Videti je bil res zelo bolan, upadel in suh. Prijela ga je za roko, ki mu je ležala na rjuhi, in mu jo stisnila. Videla je, da ima obraz upadel in roka je koščena, hladna, trebuh je napet, a oči ima žive in iskriče, kot da se je nekaj izpolnilo. Julija se je sklonila nadenj in mu dala poljub na lice. Prešeren jo je gledal in potem

rekel: »Pozno je že, prepozno za vse.« Julija je vstala in odšla iz sobe. Na vratih se je obrnila in mu poslala še zadnji pogled.

Prešeren je imel zaprte oči in obraz, kot da bi mu misli odplavale nekam drugam. Julija se je poslovila od Katrine in se vrnila v kočijo. Marička je še vedno sedela v njej in čakala. Ko sta se odpeljali, je vprašala gospo: »Kako je kaj z dohtarjem, ali vas je prepoznal?« Julija je prikimala in dodala: »Zdi se mi, da je njegov konec že blizu.«

Ko sta prispeli v Ljubljano, je bila ura že pozna. Naslednji dan se je Julija sprehodila ob Ljubljani, mimo hiš, ki jih je poznala še iz otroštva. Kmalu pa je zaslišala, kako zvonijo zvonovi vseh cerkva, kar jih

je bilo v okolici. Zvonili so glasno in kmalu se je razširil glas po Ljubljani, da je v Kranju umrl pesnik France Prešeren. Šele tedaj so se njegovi sonarodnjaki zavedeli, kdo je bil in kaj je pomenila zanje njegova poezija, visoka pesem domovini, ljubezni in prijateljem.

Julija je sklenila, da se ne bo še istega dne vrnila domov v Novo mesto, kot je nameravala poprej. Razmišljala je, da bi šla v Kranj, na zadnje slovo od pesnika; in odločila se je, da pojde. V soboto navsezgodaj sta se z Maričko pripeljali v Kranj, kakšno uro pred pogrebom. Ljudje so se že zbirali na pokopališču. Stopila je mimo njih in skozi gručo ljudi, pri tem pa so jo nekateri pomembneži iz Ljubljane

prepoznali. Spraševali so se s pogledi: »Ali je to ona? Seveda, ona je, tega pa res nismo pričakovali.«

Julija je šla do vežice, kropit pesnika. Pogledi večine prisotnih so jo spremljali. Spremljalo jo je mrmranje in opazila je, da so si nekateri odkrito brisali solzne oči. Tako so lahko videli, da ni bilo nič na tem, kar se je govorilo vsa ta leta, češ kako da ga ni marala, da se ga je sramovala, ta gosposka nemškuta, zato pa je vzela Jožefa, trdosrčneža, ki ni bil naklonjen Kranjcem. Gledala je dol na rakev in se odločila, pokleknila je ob njej, sklonila glavo in tiho zajokala: »Le kaj sem naredila s svojim življenjem? Le zakaj sem poslušala mater in vzela nekoga, ki ga nisem

nikoli imela rada? Tu pa leži človek, ki me je imel resnično rad in vse mi je dal, kar je imel. To je bila pesem, visoka in lepa, in bodoči rodovi jo bodo znali ceniti.«

Potem se je dvignila in počasi zapustila pokopališče. Gledala je navzoče, ki so stali ob njej in jo z zanimanjem opazovali. Potem je pomislila na dom, na svoje otroke in vedela, da je čas za vrnitev.

Življenje se ves čas poigrava z nami. Tako se je odpeljala proti Ljubljani, še preden se je pogrebna slovesnost sploh začela.

Doma jo je Jožef sprejel z mrkim obrazom: »Kje pa ste se mudili toliko časa?«

»V Ljubljani in nato še v Kranju.«

»Po kaj neki pa ste šli tja?«

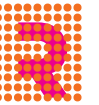
»Šla sem na pogreb pesnika Prešerna.«

Jožefovo čelo se je zmračilo: »A tako, tja vas je vleklo, a še vedno sanjariate o tistem kmetavzu? Uboga vaša mati, kaj bo rekla, ko izve.«

Juliji pa je bilo vseeno, saj ga ni več poslušala.

Sonce je počasi zahajalo za dolenski griči, v njej pa je vzhajala radost ob spominu na poslednje snidenje s svojim pesnikom, z njim, ki ji je posvetil najboljše, kar je imel, in je ni nikdar prenehal ljubiti. Tedaj se je zavedela, da je bilo z njo prav tako. Nato je poklicala k sebi vse svoje otroke in jim pripovedovala, kaj je doživela v Ljubljani. O Kranju pa je molčala, saj je bilo to le njeno in naj tako tudi ostane.

(Konec)

HUMOR, HOROSKOP

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Blesteli boste v vsem, česar se boste lotili, toda imejte v mislih, da je včasih tudi preveč dobrega slabo in da je treba postaviti mejo, do koder boste pustili ljudem okoli sebe, tudi tistim, ki so vam najbližji po srcu. Presenečenje.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Če ste aktivni na socialnih omrežjih, dobro premislite, kaj in kako boste objavljali. Če jih ne uporabljate, pa pazite na svoje izjave pred ljudmi, za katere niste najbolj prepričani, da so vaši prijatelji. O vas lahko začnejo krožiti težke novice.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Ne bodite presenečeni, če boste del tedna preživljali ob negativnih odgovorih in zavrnitvah. Zato le previdno s prošnjami in vprašanji. Bo pa drugi del tedna potekal dosti bolj pozitivno, zato počakajte z morebitnimi željami.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Zdelo se vam bo, da ste hrček na kolesu, ki pridno teče, pa kljub temu nikoli nikamor ne priteče. Vse, česar se boste lotili, bo po vašem mnenju stagniralo. Nikjer ne boste našli energije, za premik. Zdržite, že kmalu bo bolje.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Tokrat vam bo šlo odlično. Ponovno boste blesteli in se z lahkoto gibali naokoli. Mogoče se bo pojavilo še nekaj neprijetnosti, toda za vas to ne bo težava. Uporabili boste svoje sposobnosti prepričevanja in zadeva bo rešena.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Malce si boste lizali rane, saj je vsega lepega in dobrega enkrat konec. Vendar na to pogledite s pozitivne strani, saj boste imeli čas oziroma si ga obvezno vzemite, da se nečesa novega priučite in začnete uvajati novosti v svoje življenje.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

Toliko stvari se vam bo uslo na glavo, da boste morali nekatere zadeve odpovedati in namesto njih opraviti druge. Vendar naj vas to ne obremenjuje preveč, saj je to le prehodno in boste kmalu lahko vse nadomestili.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Kljub poletnemu in počitniškemu obdobju ste tako zelo pljunili v roke in trdo delali oziroma na trenutke celo garali, da se vam bo pričelo obrestovati. Opazili vas bodo tudi nadrejeni in dobro bi bilo, da to pozornost izkoristite.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Ker trenutno zabava in sprostitvev nista na vašem dnevnem redu, bo doma manjši ogenj v strehi. To je seveda razumljivo, zato previdno stopajte po tej žerjavici, da ne boste kasneje gasili kakšnega hujšega požara. Veseli boste.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Vse življenje se ljudje učimo (če smo pametni, seveda). Tokrat bo lekcija prišla tudi za vas, saj se lahko zgodi, da vas bo razočaral nekdo, o katerem ste imeli dobro mnenje. Vendar ne hitite, saj je dotična oseba lahko sama v stiski in potrebuje pomoč.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Investirajte vase, pa ne samo finančno. Ukvarjajte se s sprostitvenimi tehnikami, mogoče tudi s športom, če vam vročina ni odveč. Doma vam tudi ne bo najlažje, toda ker to veste, lahko že vnaprej vse dejavnosti načrtujete tako, da ne bo napetosti.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Vleče vas v delo, hkrati pa imate enkratne ideje za zabave in sprostitvev. Težko se boste odločali, čemu dati prednost v danem trenutku. Razmislite in mogoče zmanjšajte delo, da boste tudi poletje še izkoristili za nepozabne trenutke.

TA JE DOBRA

Genska okvara

V zaporniško celico vstopi nov zapornik. Drugi zaporniki ga, kot je v navadi, vprašajo: »Zakaj si pa ti tukaj?«
Zapornik: »Zaradi genske okvare.«
Drugi zaporniki: »Kako to misliš?«
Zapornik: »Imam predolge prste in prekratke noge.«

Janezek bi plesal

Janezek v disku kakšno leto starejše dekle vpraša: »Ste za ples?«
Dekle mu hladnokrvno odgovori: »Ne bom plesala z otrokom.«
Janezek se opraviči: »Oprostite, nisem vedel, da ste noseči.«

Pasma

Policist ustavi voznika s psom.
»Gospod, psa ne smete voziti na sprednjem sedežu!«
»Gospod policist, to je plišasti pes.«
»Pasma ni pomembna!«

Mrtev ptič

Dva policista se sprehajata po parku. Prvi reče: »Poglej, mrtev ptič.«
Drugi pogleda v zrak: »Kje?«

Ušesa lovskega psa

Zakaj imajo lovski psi povešena ušesa?
Da ne slišijo, kako lovec laže!

Boksar

Sodnik v ringu boksarju, ki je padel na tla, šteje: »Šest, sedem, osem ...«
Takrat zavpije nekdo s tribune: »Ta ne bo vstal, ga poznam z avtobusa.«

LAŽJI SUDOKU

8		6	4	3				5
						1	6	
9			7	8				
				5		8	7	6
	9						1	
7	5	1		2				
				4	7			1
	7	9						
3				1	2	6		

Rešitev:

2	9	2	1	6	7	8	1	
7	8	2	9	5	6	4	1	
1	6	7	8	2	9	5		
6	7	8	2	9	1	5	4	
2	1	9	7	4	8	6	9	
9	2	6	5	1	4	7	2	
8	7	9	4	5	1	3		
8	1	9	6	2	7	4	5	
5	6	2	1	4	9	2	8	

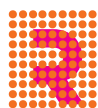
TEŽJI SUDOKU

5		1				3		
	6	9					8	
				6	3	2		
		3	7	5		8		
		7		4	2	6		
		5	9	7				
	9					5	2	
		4				7		8

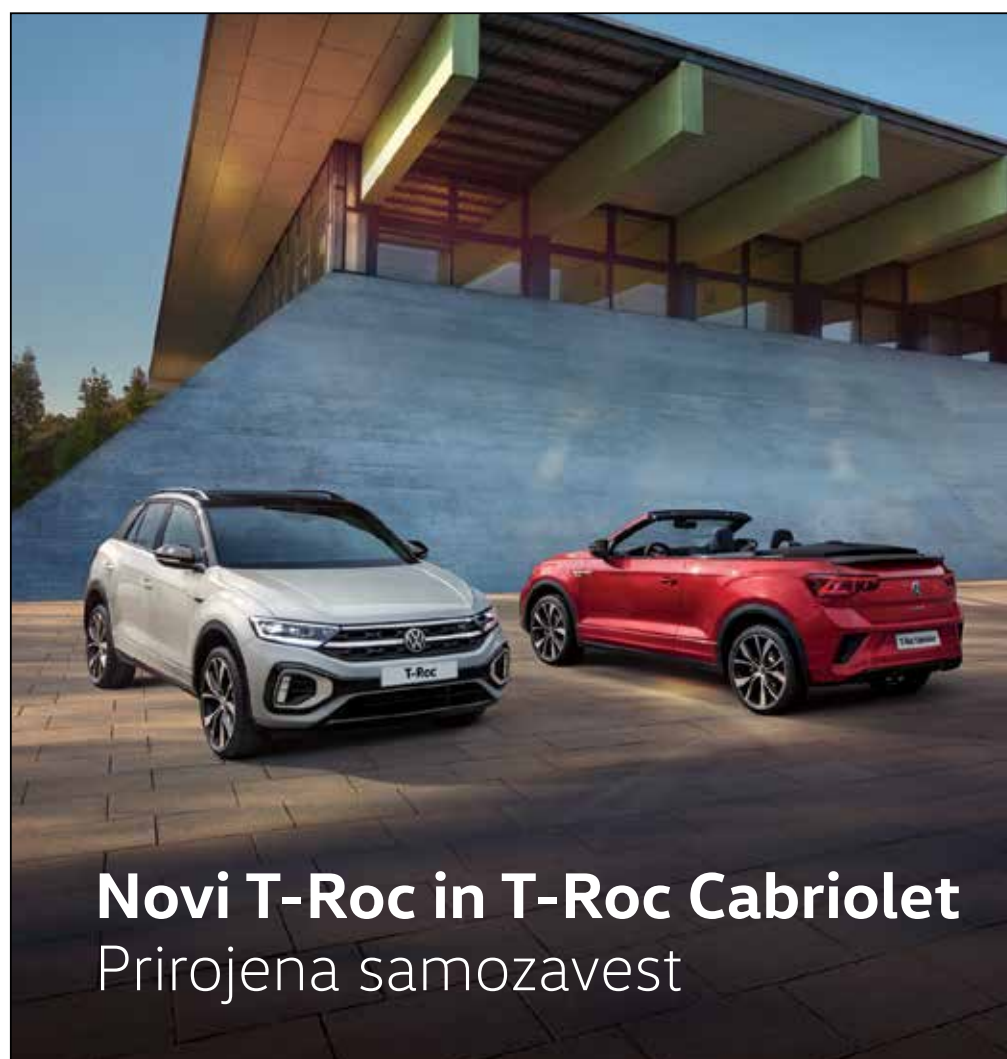
Rešitev:

8	6	2	5	2	9	7	8	1
7	2	5	1	9	6	4	7	3
4	9	1	7	4	5	8	2	6
1	6	8	2	7	9	4	5	3
2	5	6	9	1	2	7	3	8
3	7	9	5	8	4	2	1	6
6	1	2	9	5	3	7	8	4
5	8	7	4	1	2	6	9	3
9	4	3	8	6	7	1	2	5

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

Novi T-Roc in T-Roc Cabriolet Prirojena samozavest

Markanten športni videz, drznejši dizajn in osupljiva notranjost še bolj poudarijo samozavestni značaj novega T-Roca. Za to poskrbijo tudi napredni asistenčni sistemi, kot je Travel Assist*, ter matrični LED-žarometi IQ.LIGHT*. Pregled nad vožnjo pa vam omogoča serijski digitalni kombinirani instrument, ki ga enostavno upravljate preko večfunkcijskega volana.

Emisije CO₂: 168–122 g/km. Kombinirana poraba goriva: 7,4–4,7 l/100 km. Emisijska stopnja: EURO 6. Emisije NO_x: 0,0367–0,0205 g/km. Število delcev: 0,00075–0,00001 x 1011. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. *Nekatera prikazana in navedena oprema je na voljo opcijsko. Slika je simbolna.

AH VRTAČ

Šuceva ulica 28, 4000 Kranj | T: 04 2700 269
www.avtohisavrtac.si

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 7. septembra 2022, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19		

1. nagrada: vikend paket VW T-ROC
2. nagrada: enodnevna uporaba VW T-ROC
3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

SESTAVIL: F. KALAN	OJDIPOVA MATI IN ZENA	OBVEZNIK PLAČILA	JUTRANJA OPOJNA PIJACA	EGIPČAN- SKI SVETI PTIC	LOJZE SLAK	ČISTO PREMO- ZENJE	CIMA, BRST	ORANŽADA	JOKAV OTROK (NAREČNO)	MITOLOŠKI LETALEC	KRAČA, ČAČKA
BIVŠI SL. KOŠARKAR (J. L.)	9										
REČICA V OSAPSKI DOLINI							5				
AZJSKI SADEŽ, AKTINDIJA					TLAKOVA- LEC KONCERTNA SKLADBA						
BIVŠI AM. TENISAC (ANDRE)							IZRASTEK NA PRSTU	AVANS, PREDUJEM IGRALKA MIRANDA			
STEVEN NASH			BULDOŽER (KNJIŽNO)	PISAN NOČNI METULJ	2					NAČIN DELA	KARAKTER
KRAJ PRI POREČU				HRAM SVETIŠČE TENIŠKI REKVIZIT					MARKO ZALOKAR VIŠJA VZPETINA		13
KRUTI HUNSKI KRALJ		16				NEM. PEVKA (NINA) KRAJ PRI KRŠKEM	7				
GORENJSKI GLAS	ZMRZNJENA SLADICA	PISMENA OPOMBA ŠPORTNA ZMAGA						SPIKERKA ŠIRCA ROŠ			
PREVA- RANT							REŽISER POLANSKI	DRŽALO, ROČAJ DRAMATIK TORKAR			
DEL GLE- DALIŠČA					GR. DREVE- SNA NIMFA PRIPADNIKI ALANOV				10		
ALEŠ VALIČ			MORSKI RAK BREZ KLEŠČ VRTNA RASTLINA						ANŽE JEREB BUČA (NAREČNO)		
NEMŠKA IGRALKA (KARIN)		15		LOMAŠT, TRUŠC MIK, DRAŽ			1			VRSTA TKANINE, DŽINS	KEMIČNI ELEMENT (A1)
KOTNI PLUG						OPERNI SPEV PALICA PRI PLUGU					
ARABSKA DRŽAVA					18			KESANJE (KNJIŽNO) GOZDNA PTICA			
ACETATNA CELULOZA							GOST NA SVATBI PAS PRI KIMONU				
POKLON	12			POLITIČNO ZATOCIŠČE	REKA NA HRVASKEM KRAJ PRI M. SOBOTI					14	
GORENJSKI GLAS	PLETENA STEKLENICA PLETENKA	RAZBOJNIK, BARABEZ MORSKA PLAŽA							SILVO TERSEK TRENINJ (KNJIŽNO)		
IZREK, GESLO						METRIČNI POUDAREK ATALOŠ (KRAJŠE)				SPIKERKA KOROŠEC	RIBIŠKA MREŽA NA PALICI
LIRIČ- NOST					6			GRŠKI ŠPORTNI KLUB			
GRANIT Z AVALE							KREPAK ČLOVEK	PEVKA BOTO PRISKLED- NIK			
ŠTEFAN IVANJKO			SL. KIPAR IN SLIKAR (NIKOLAJ)	OFICIR	3						
KRATKO ŽENSKO OGRINJALO				VEDENJE, ALURA PESNIK ŽUPANČIČ						DIPLOMAT- SKA POVE- RILNICA	RANDEVU
GRŠKI MITOLOŠKI LOVEC						SL. PESNIK IN PREVAJA- LEC (TOM)		11			
DEL STOPALA					17	SLOVENSKI KAJAKAŠ (ANDRAŽ) NASELJE V ČRNI GORI	NAPAD, NASKOK NASELJE V ČRNI GORI				
AGASSI DRIADA RAKIČAN STUBA TROTAR	LEPAK	MESTO NA HRVASKEM LIKALNA PRIPRAVA							RAFAEL NADAL ZEVŠOV SIN, AJAK		
NEBESNO TELO, KI KROZI OKO- LI SONCA	4						BRIT. IGRA- LEC (OLIVER) POMOŽNO MERILO				
DENARNA ENOTA V LITVI					MADŽAR, OBER			GLASBENIK SMOLAR PRASKA, RAZ			
ANA KLAŠNJA			ODŽAGAN KOS DEBLA	MAŠČOBA PRI KOLINAH KIRKINA DOMOVINA							ŠVEDSKI SMUČARSKI CENTER
DALJŠA SKUPINA POTUJOČIH								8	TANTAL VLADO HABJAN		
DRŽAVNIK IZETBE- GOVIČ					19		KRAJ, KJER PRIHAJA VODA NA POVRŠJE				
BIVŠA SLOVENSKA VALUTA							JUDOVSKI NAGOVOR ZA BOGA				

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglaševanja in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

KOPALNI BUS V IZOLO: 3. 9., **PLANINSKI IZLET V LIKO, SEVERNI VELEBIT IN JADRANSKO OBALO:** 24.–26. 9., **RADENCI:** 18.–25. 9., **MORAVSKE TOPLICE:** 18.–25. 9., **ŠMARJEŠKE TOPLICE:** 2.–7. 10., **DOLENJSKE TOPLICE:** 9.–14. 10., **STRUNJAN:** 20.–25. 10., 25.–30.11., 30. 11.–5. 12., **BERNARDIN:** 13.–17. 11., **MADŽARSKE TOPLICE:** 2.–6.10., **BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI:** 5.–12. 10., 22.–29. 10., 24.–31. 10., **BANJA VRUČICA S SARAJEVOM:** 28.–31. 10., **MANDARINE:** 8.–10. 10., **POTEPANJE PO BOSNI:** 15.–19. 10., **MEDŽUGORJE:** 15.–17. 10., **BANJA KULAŠI:** 2.–12. 11., **MORJE: LASTOVO, OREBIČ.** www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Srečanje pohodnikov – članov društev upokojencev Gorenjske

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi vse pohodnike, člani društev upokojencev Gorenjske, na srečanje, ki bo v četrtek, 22. septembra, izvedeno s pohodom na Šmarjetno goro (646 m n. m.). Zbor pohodnikov bo ob 9. uri v gostišču Bazan Bar v Savskem logu. Srečanje bo trajalo do 15. ure, vsa društva bodo dobila vabila z opisom poteka. Prijave z vplačilom prijavnine sprejemajo do srede, 14. septembra. V primeru dežja bo srečanje naslednji teden, to je v četrtek, 29. septembra.

IZLETI

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Ljubljana/Tacen (piramida)–Kranj, in sicer v torek, 30. avgusta, z odhodom z lastnimi opremljenimi kolesi in čeladami ob 8. uri izpred vodnjaka na Glavnem trgu. Zahtevnost izleta je srednja, proga je dolga 55 kilometrov.

Pohod do Lavtarskega vrha in Planice

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi v četrtek, 1. septembra, na pohod do Lavtarskega vrha in Planice. Z osebnimi avtomobili se boste peljali do Crngroba, zbor bo ob 7. uri pred Creino. Možni sta dve varianti: krajša (1,5 ure, višinska razlika 340 metrov) in daljša pot (2 uri, višinska razlika 425 metrov). Prijave z vplačili sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 29. avgusta.

OBVESTILA

Udin boršč – začutiti in spoznavati naravo in kulturno dediščino

Tenetiše, Duplje – V okviru izobraževanja vodnikov, učiteljev in ljubiteljev narave Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj vabi na praktično in terensko izobraževanje z naslovom Udin boršč – začutiti in spoznavati naravo in kulturno dediščino z vsemi čutili. Prisotna bosta gozdna pedagoginja mag. Špela Planinšek ter dober poznavalec gozdne divjadi in član lokalne lovske družine. Dogodek bo v soboto, 27. avgusta, z zborom ob 9. uri pri ribniku Račnik v južnem delu Udin boršča. Aktivnost je del projekta Danube Guides Action in ga organizirata Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj ter BSC Kranj. Več o programu na Facebooku in spletni strani CTRP Kranj. Udeležba na dogodku je brezplačna, obvezna pa je najava udeležbe do petka, 26. avgusta. Priporočljivi sta dobra terenska obutev in zaščita pred klopi. Najava udeležbe in več informacij na: info@ctrp-kranj.si, tel. 040 303 752.

KONCERTI

Zaključni koncert

Kranj – KPZ Mysterium in udeleženci 10. Poletnih delavnic vokalne glasbe vabijo na zaključni koncert, ki bo v soboto, 27. avgusta, ob 11. uri pred avlo Mestne občine Kranj. Predstavili bodo delo angleškega skladatelja Boba Chilcotta z naslovom A Little Jazz Mass.

V knjigi boste našli natančne recepte za pripravo vseh vrst paštet, mesnih ocvrtkov (rillons), aspikov oz. žolice, konfitov, mesnih namazov, vkuhanih klobasnih nadevov, ocvirkov in jedi z mastjo iz različnih vrst mesa. Nekatere mesne izdelke iz knjige lahko za določeno obdobje shranimo v lične lončke.

Število strani: 168 / Mere: 16,3 x 22 cm

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

16
EUR

* poštnina

Gorenjski Glas

V knjigi so predstavljeni različni načini reje. Uvodna poglavja so osredotočena na izbiro ustreznih pasme oz. križanca ter ureditev in opremo hlevov za rejo posameznih vrst perutnine, osrednji del pa je namenjen opisu tehnologij rej od valjenja, preko vzreje, reje za nesnost ter pitanja za meso do kakovosti mesa in jajc. Veliko pozornosti so avtorji namenili tudi prehrani.

256 strani, brošura, 17 x 23,5 cm

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

15,50
EUR

* poštnina

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sredi od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

NAJEMEM

MLAJŠI upokojenec najame manjše stanovanje, še najraje na deželi, tel.: 040/343-000 22002080

FESST, d.o.o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

KIA Sportage 1.6, l. 2016, 54 km, zelo ohranjena, ter 3 bele Rex stole, tel.: 041/411-964 22002111

PEUGEOT 107, 5 vrat, srebrne barve, 170.000 km, nova sklopka, lepo ohranjen, tel.: 041/350-348 22002120

SEAT Leon 1.9 TDI, l. 2009, črne barve, registriran, primerno ohranjen, cena 3.000 EUR, tel.: 031/520-004 22002117

ŠKODO Octavio 1.0 TSI, l. 07/2022, siva, ambition oprema, cena 23.990 EUR, tel.: 040/567-544 22002068

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipović, s.p., Drušlovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 22001895

ODKUPIMO karambolirana vozila, vozila v okvari, slabše ohranjena in nevozna, poceni avtovleka po celi Sloveniji, Grega Meze, s.p., Čopova 1, Lesce, tel.: 040/629-675 22000665

TEHNIKA

PRODAM

RABLJEN 19 LCD monitor Samsung, 913 V, dodani vsi priključki, cena 20 EUR, tel.: 040/938-609 22002091

STROJI IN ORODJA

PRODAM

NAMIZNI vrtilni stroj, fi 13, nov, cena 70 EUR, tel.: 040/228-427 22002100

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

s poslanim SMS
s ključno besedo
AFRIKA 5
na 1919 boste prispevali 5 EUR

Darovanje omogočajo Telekom Slovenije, A1, Telemach, T-2.

Karitas

za srce afrike

www.karitas.si

Dvojno jezero je onesnaženo

Ekološko stanje Dvojnega jezera v Dolini Triglavskih jezer je zaradi neurejenega odvajanja komunalnih odpadnih voda iz planinske Koče pri Triglavskih jezerih in vnosa tujerodnih rib v jezero že dolga leta porušeno, stanje pa se poslabšuje, opozarjajo v organizaciji CIPRA Slovenija. Njihovi prostovoljci so pred dnevi iz jezera odstranili približno petsto kilogramov mokrih alg.

JASNA PALADIN

Ukanc – Obisk slovenskih gora se iz leta v leto veča, temu pa žal ne sledijo ukrepi za varovanje okolja – številne planinske kočice namreč še vedno nimajo čistilnih naprav ali pa te ne delujejo v zadostni meri.

Tako je tudi v Koči pri Triglavskih jezerih, kjer so malo komunalno čistilno napravo postavili že leta 2010. Kot pojasnjujejo v CIPRI Slovenija, se ta nahaja na vzhodni strani kočice, odpadna voda pa se izteka na močvirnato območje blizu jezera. Zaradi geoloških razmer in blagega naklona reliefa proti jezeru se voda iz močvirnatnega sveta izliva v jezero. Ker obstoječa čistilna naprava ne prečisti odpadne vode do zadostne

Dvojno jezero v Dolini Triglavskih jezer zaradi porasta obiska v slovenskih gorah in nezadostnega čiščenja odpadnih voda ni več neokrnjeno. / Foto: Samo Kham

stopnje čistosti, v jezero prihajajo hranila, ki ekološko stanje v jezeru rušijo.

Prostovoljci so iz Dvojnega jezera odstranili približno petsto kilogramov alg. / Foto: Samo Kham

Prostovoljci iz jezera odstranjevali alge

»Pri CIPRI Slovenija smo se odzvali na pobudo Triglavskega narodnega parka in s petnajstimi prostovoljci pred dnevi organizirali čiščenje alg iz Dvojnega jezera. Alge smo odstranjevali več ur. Uspelo nam je odstraniti tiste, ki so lebdele na gladini, ter del materiala, ki se je naložil na breg jezera, veliko alg pa je ostalo v

dodaja: »Z odstranjevanjem alg prispevam k izboljšanju ekološkega stanja jezera. Tovrstne akcije so pomembne, a to je tako imenovana reakcija na koncu pipe. Še bolj pomembno je, da prepreči vzrok umiranja jezera, to je vnos hranil v jezero – zato ponovno pozivamo PD Matica in vse pristojne, da čim prej uredijo izcejanje odpadnih voda s Koče pri Triglavskih jezerih.«

»Tovrstne akcije so pomembne, a to je tako imenovana reakcija na koncu pipe. Še bolj pomembno je, da se prepreči vzrok umiranja jezera ...«

jezeru. Ocenjujemo, da smo odstranili približno 500 kilogramov mokrih alg. Zdrava visokogorska jezera so bistra, modre barve, Dvojno jezero v Dolini Triglavskih jezer pa je motno, zeleno, včasih celo črno, vidljivost je slaba. Ko začnejo alge gniti, jezero tudi smrdi,« pravi Špela Berlot Veselko, direktorica CIPRE Slovenija.

Predsednik CIPRE Slovenija dr. Matej Ogrin pa

Problematico različni strokovnjaki od leta 2018 obravnavajo v okviru projekta Vrh Julijcev, v CIPRI Slovenija pa k okoljskemu in družbeno odgovornemu ravnanju, udejanjanju načel skromnosti in trajnosti v planinskem in gorniškem turizmu pozivajo tudi Planinsko zvezo Slovenije, Ministrstvo za okolje in prostor ter Javni zavod Triglavski narodni park.

Gank poln belovijoličnih surfinij

Rože so za mnoge pomemben del gospodinjstva in tudi Tereziji Šmid iz Dražgoš veliko pomenijo. Že vrsto let oplešuje domačo hišo z različnimi vrstami rož in si tako krajša čas.

NIKA TOPORIŠ

Dražgoše – Terezija Šmid, gospa, ki se lahko pohvali, da so v letu 1977 v domači gostilni Pr' Urbanu v Dražgošah gostili Tita in njegovo Jovanko, s svojim gankom, polnim surfinij, dokazuje, da vsaka rastlina za rast potrebuje ljubezen. »Letos so mi rože nasadili v Vrtnarstvu Antolin, pripeljali so zemljo in vse potrebno, korita pa sem dala sama. Zelo sem hvaležna, da so mi priskočili na pomoč, saj sama tega nisem več zmogla,« pojasni Terezija oziroma Režka, kot jo kličejo sosedi.

Čeprav živi sama, 82-letnica še vedno skrbi za hišo, ima par krav in nekaj mačk, ki se podijo pred hišo. Poleg surfinij njeno dvorišče zapolnijo tudi raznobarnve vrtnice, ki so se letos obarvale v rožnato, rdečo in vijolično barvo. Terezija pojasni, da se že od nekdaj rada ukvarja z rožami, posajene ima tudi rumene gladjole, palme, okenske police krasijo rožnate in rdeče bršljanke, številni oleandri pa še čakajo na presaditev v večja korita. Rože krasijo tudi notranjost hiše in pričarajo čudovito, domače vzdušje.

Surfinije tudi ščitijo gank pred močnim soncem in bledenjem lesa. / Foto: Tina Dokl

Tretji Dan domačih dobrot v Parku Brdo

Predoslje – Na Dnevu domačih dobrot, ki ga bo zadnje avgustovsko nedeljo med 10. in 16. uro gostil Park Brdo, se bo predstavilo okoli štirideset ponudnikov kakovostnih lokalnih pridelkov in izdelkov iz vse Gorenjske. Pestro ponudbo bodo dopolnjevale okusne degustacije, udeležili se boste lahko brezplačnih delavnic. Kulinarični del bo nadgradila še brdska kuhinjska. Obiskovalcem bo v času dogodka na voljo brezplačni avtobusni prevoz iz Kranja. Pobiral bo na lokalnih postajah z intervalom na približno 40 minut: Mercator center Primskovo (postaja v smeri proti severu), Planina stolpnice (v smeri proti križišču za Delavski most), Globus (nasproti hotela Creina) in pri Gorenjskih oblačilih (smer Kokrica). Izstop bo na postaji Predoslje, blizu vhoda v Park Brdo.

Dan jeseniških planincev na Golici

Jesenice – Planinsko društvo Jesenice v nedeljo, 28. avgusta, pripravlja tradicionalni Dan jeseniških planincev na Golici. Pri Koči na Golici bo ob 11. uri krajši program, zbrane bo pozdravil predsednik društva Ivo Ščavničar, nastopil bo harmonikar Aleš Jakopič iz Planine pod Golico s sorodniki. Srečanje bo v vsakem vremenu. Ob tem pa se je jeseniškim planincem pokvarila tovorna žičnica, ki oskrbuje Kočo na Golici. Tako jo sedaj oskrbujejo požrtvovalni nosači, ki stvari nosijo s sedla Suha. Tam se zberejo vsako sredo ob 17. uri, več informacij pa je na voljo v društvu.

Semanji dan na Telečjem

Sp. Pirniče – Jutri, 27. avgusta, bo od 13. do 21. ure pred Domom krajanov Pirniče prireditev Semanji dan na Telečjem. Sodelovala bodo lokalna društva, na stojnicah se bodo predstavljali lokalni ponudniki domačih izdelkov. Za zabavo bo skrbel skupina Calypso. Organizator je Turistično društvo Pirniče.

vremenska napoved

Danes bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo. Sredi dneva in popoldne bodo nastajale krajevne nevihte, ki se bodo lahko nadaljevale v noč. Jutri in v nedeljo bo spremenljivo s krajevnimi plohami in nevihtami, ki bodo verjetnejše sredi dneva in popoldne.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK 16/27 °C
SOBOTA 15/26 °C
NEDELJA 16/25 °C

